

**«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ**

**Тәуелсіз аудитордың корытындысымен
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін,**

ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

ТОО «ABM AUDIT»

Астана қ.

2023 жыл

МАЗМУНЫ	Бет
2022 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ УШИН КАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ УШИН ЖАУАПКЕРШІЛГІ ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚТЫҢ РАСТАУЫ	2
ТӨҮЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ	3-5
2022 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ УШИН, КАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК:	
Бухгалтерлік баланс	6-8
Пайдалар мен залалдар туралы есеп	9-11
Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп	12-14
Капиталдағы өзгерістер туралы есеп	15-18
Каржылық есептілікке ескертпе	19-65

TOO «ABM AUDIT»

2022 ЖЫЛГЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯКТАЛГАН ЖЫЛ УШИН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛКІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ УШИН ЖАУАПКЕРШІЛК ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚТЫ РАСТАУ.

Қаржылық есептілкі катысты аудиторлар мен басшылықтын жауапкершілігін ажырату мақсатында «Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Қоғам») төмендегі етінші жасалды, ол ұсынылған аудиторлық есепте камтыхан аудиторлардың міндеттерінің сипаттамасымен бірге каралуға тиіс.

Қоғам басшылығы 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның қызметтінің қаржылық нәтижелерін, акша каражатының козгальсыны және корсетілген күні аяқталған жылдағы капиталдағы өзгерістерді халықаралық қаржылық есептілкі стандарттарына («ХКЕС») сәйкес «Бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілкі туралы» Қазакстан Республикасының Занымен барлық маңызды аспекттерде нақты көрсететін қаржылық есептілкі дайындауга жауапты.

Қаржылық есептілкі дайындау кезінде басшылық жауапты болады:

- дұрыс таңдауды қамтамасыз ету және есеп саясатының принциптерін колдану;
- ақпаратты, оның ішінде есеп саясаты туралы деректерді осындай ақпараттың орындылығын, дұрыстығын, салыстырмалылығын және түсінікті болуын қамтамасыз ететін нысанды ұсыну;
- ХКЕС талаптарын орындау пайдаланушылардың есептілкіті сол немесе озге мәмілелердің, сондай-ақ езге де оқигалардың немесе шарттардың Қоғам қызметтінің қаржылық жағдайына және қаржылық нәтижелеріне тиғизетін әсерін түсініу үшін жеткіліксіз болған жағдайларда қосымша ақпаратты ашу;
- Қоғамның жақын болашақта қызметтің жалғастыру қабілеттін бағалау.

Басшылық сонымен қатар жауапты:

- Қоғамның ішкі бакылауының тиімді және сенімді жүйесін әзірлеу, енгізу және колдау;
- Қоғамның мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ кез келген күнге қоғамның қаржылық жағдайы туралы жеткілікті далдіктегі ақпаратты беруге және қаржылық есептілкітін ХКЕС талаптарына және КР Заннамасына сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысанды есепке алуға жүргізу;
- Қазақстан Республикасының заннамасына және ХКЕС сәйкес бухгалтерлік есепті жүргізу;
- қоғам активтерінің сақталуын қамтамасыз ету бойынша барлық ақылға қонымын мүмкін шараларды қабылдау;
- алайтын, қаржылық және басқа да теріс пайдалану фактілерін анықтау және алдын алу.

Біздің біліміміз бен сенімізге сүйене отырып, жоғарыда аталған қаржылық ақпаратта түзетулер мен жария етудің ететін тепе-тендік күнінен кейін және осы хаттын күніне дейін болған оқигалар болмаганын атап отеміз.

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы басшылығының атынан:

Коняшкин
Коняшкин Р.А.
Баскарма төрағасы

Смагулова

Смагулова А.С.
Департамент директоры –
бас бухгалтер

Даулбаев
Даулбаев А.С.
Экономика және қаржы салысындагы
Баскарушы директор

Бекітімін

Булғанова А.Т.
«АВМ Аудіт» ЖШС Директоры
Аудиторлық қызметтеп мәдениеттегі өмілекеттік
лицензия 11.11.2022 жылды №22021091
(бастапқы 07.12.2020 жылдан)

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамының
қатысуыштары мен басшылығына

Пікір

Біз 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есептен, пайда мен шығын туралы есептен, меншікті капиталдағы езгерістер туралы есептен және көрсетілген күні аяқталған жыл үшін акша қаражатының қозғалысы туралы есептен тұратын «Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамының АҚ (бұдан әрі – «Қоғам») қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, сондай-ақ қаржылық есептілік ескертпелеріне, бухгалтерлік есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолу.

Біздің ойымызша, беріліп отырған қаржылық есептілік барлық манызды аспектілерде 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның қаржылық нәтижелері мен көрсетілген күні аяқталған жылдағы акша қаражатының қозғалысын Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХКЕС») сәйкес анық көрсетеді.

Пікір білдіру үшін негіз

Біз халықаралық аудит стандарттарына (ХАА) сәйкес аудит жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз бұдан әрі есептін «Аудитордың қаржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі» белімінде сипатталған.

Біз Қоғамға қатысты бухгалтерлерге арналған халықаралық Этика стандарттары жөніндегі кенестің Кәсіби бухгалтерлерінің Әдеп кодексіне (бұдан әрі – ХЭСЖК Кодексі) және Қазақстан Республикасындағы қаржылық есептілік аудитіне колданылатын этикалық талштарға сәйкес тәуелсізбіз және біз осы талштар мен ХЭСЖК кодексіне сәйкес взге де этикалық міндеттерді орындаадык.

Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіруге негіз бола алатында жеткілікті және тиісті деп санаймыз.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың каржылық есептілікке жауапкершілігі

Басшылық ХКЕС сәйкес корсетілген каржылық есептілікті дайындауга және дұрыс ұсынуға және басшылық жосыксыз әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бүрмалануларды қамтымайтын каржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесіне жауапты болады.

Каржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық ұйымның ез қызметін үздіксіз жалғастыру кабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда қызметтің үздікіздігіне қатысты мәдіметтерді ашуға және басшылық Қоғамды таратуға, онын қызметін тоқтатуға ниет білдірген немесе онын қандай да бір қызметі болмаган жағдайларды көспағанда, қызметтің үздікіздігі туралы жорамал негізінде есептілік жасауға жауапты болады, қызметті жоюдан немесе тоқтатудан басқа нақты балама болмаганда

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар қадағалауға, қоғамның каржылық есептілігін дайындауга жауапты болады.

Аудитордың каржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі

Біздін максатымыз-каржылық есептілікте жосыксыз әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бүрмаланулар болмайтынына әкылға конымды сенімділік алу және біздін пікіріміз бар аудиторлық есепті шығару. Ақылға конымды сенімділік-бұл сенімділіктің жоғары деңгейі, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудиттың елеулі бүрмаланулар болған кезде әркашан аныктайтынына кепілдік емес. Бүрмаланулар жосыксыз әрекеттердің немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтықта осы каржылық есептілік негізінде қабылданған пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп болжауға болатын болса, манызды болып саналады.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудит шеңберінде біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және аудит барысында кәсіби скептицизмді сактаймыз. Сонымен катар, біз миналарды орындаімyz:

- жосыксыз әрекеттер немесе қателіктер салдарынан каржылық есептіліктің елеулі бүрмалану тоуекелдерін аныктаймыз және бағлаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздін пікірімізді білдіруге негіз болатын жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдемелер аламыз. Жосыксыз әрекеттердің нәтижесінде елеулі бүрмалануды аныктамау қаупі катенін нәтижесінде елеулі бүрмалануды аныктамау қаупінен жоғары, вайткені жосыксыз әрекеттерге сез байласу, жалғандық, қасакана откізіп жіберу, ақпаратты бүрмаланған турда ұсыну немесе ішкі бақылау жүйесін айналып ету әрекеттері кіруі мүмкін;
- Қоғамның ішкі бақылау жүйесінің тімділігі туралы пікір білдіру максатында емес, жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін манызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз;
- біз қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бухгалтерлік бағалаудың негізділігін және басшылық дайындаған тиісті ақпаратты ашууды бағалаймыз;
- біз басшылықтың қызметтің үздікіздігі туралы болжамдарды қолданудың заныштыры туралы корытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдер негізінде Қоғамның ез қызметін үздіксіз жалғастыру кабілетіне елеулі күмән туындауы мүмкін оқигалтарға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздік бар – жогы туралы корытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің болтуы туралы корытындыға келсек, біз аудиторлық есепте каржылық есептіліктегі ақпаратты тиісті түрде ашуға назар аударуымыз керек немесе егер мұндай ақпаратты ашу орынсыз болса, біздін пікірімізді взгертуіміз керек. Біздін корытындыларымыз аудиторлық корытындыға дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, болашақ оқигалар немесе жағдайлар қоғамның ез қызметін үздіксіз жалғастыру кабілетін жоғалтуына экелуі мүмкін.
- жалпы каржылық есептілікті, онын құрылымы мен мазмұнын, оның ішінде ақпаратты ашууды, сондай-ақ каржылық есептіліктің негізінде жаткан операциялар мен оқигаларды олардың дұрыс ұсынылуы қамтамасыз етіледіндей етіп ұсынатындығын бағалауды жүргіземіз.

Біз корпоративтік басқаруга жауапты тұлғалармен акпараттық өзара іс-кимылды жүзеге асырамыз, олардың назарына аудиттің жоспарланған келемі мен мерзімдері туралы, сондай-ак аудит нәтижелері бойынша слеулі ескеrtlулер, оның ішінде аудит процесінде аныктайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы акпаратты жеткіземіз.

Біз сондай-ак корпоративтік басқаруга жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке катысты барлық тиісті этикалық талаптарды сактаганымыз туралы малімдеме береміз және бұл адамдарға аудитордың тәуелсіздігіне негізі әсер ететін деп санауга болатын барлық катынастар мен басқа да мәселелер туралы, ал жақет болған жағдайда тиісті сактық шаралары туралы хабарлаймыз.

Бұлғынов М.Т.
КР сертификатталған аудиторы
(Аудиторғың белгілілік күзігі
12.10.2020 жылғы № KM-0001176)

Мендекинова М.Т.
Аудитор ассистенті

19 мамыр 2023 жыл

TOO «ABM AUDIT»

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілік

Қазакстан Республикасының Қаржы министрінің
2022 жылғы 2 наурыздагы № 241 бұйрығына
Қосымша 1
Қазакстан Республикасы Қаржы министрінің
2017 жылғы 28 маусымдагы № 404 бұйрығына
Қосымша 2

нысан

БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС
2022 жылғы есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 1 - Б (баланс)

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылдының натижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

АКТИВТЕР	Жол коды	Ескертпе	мын тенге	
			Есепті кезеңдің аяғында	Есепті кезеңдің басында
1	2	3	4	5
I. Қыска мерзімді активтер				
Ақша қаржаттары және олардың баламалары	010	5	40 314 243	30 267 003
Қыска мерзімді амортизациялық күнмен бағаланған қаржы активтері	011	6	100 119	90 197
Қыска мерзімді озге жынтық табыс арқылы әділ күнмен бағаланған қаржы активтері	012		-	-
Қыска мерзімді пайдалану немесе залал арқылы әділ күнмен бағаланған қаржы активтері	013		-	-
Қыска мерзімді туынды қаржы құралдары	014		-	-
Өзге де қыска мерзімді қаржы активтері	015	7	115 299	72 912
Қыска мерзімді сауда және басқа дебиторлық берешек	016	8	703 713	348 657
Жалдау бойынша қыска мерзімді дебиторлық берешек	017			
Сатып алушылармен шарттар бойынша қыска мерзімді активтер	018			
Ағымдағы табыс салыны	019	9	348 379	212 099
Қорлар	020	10	219 296	205 534
Биологиялық активтер	021			
Өзге қыска мерзімді активтер	022	11	1 669 142	582 428
Қыска мерзімді активтердің жынысы (010 – 022 аралығындағы жолдардың сомасы)	100		43 470 191	31 778 830
Сатуга арналған активтер (немесе істен шыккан топтар)	101			
II. Ұзак мерзімді активтер				
Ұзак мерзімді амортизациялық күнмен бағаланған қаржылық активтер	110			
Ұзак мерзімді өзге жынтық табыс арқылы әділ күнмен бағаланған қаржы активтері	111			

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 наурызданда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілік

Ұзак мерзімді пайдалану немесе залал арқылы әділ күнмен бағаланған қаржы активтері	112			
Ұзак мерзімді туынды қаржы құралдары	113			
Бастапқы құны бойынша есепке алынатын инвестициялар	114			
Үлестік көтүсү әдісімен есепке алынатын инвестициялар	115			
Өзге де ұзак мерзімді қаржы активтері	116			
Ұзак мерзімді сауда және баска дебиторлық берешек	117			
Жалдау бойынша ұзак мерзімді дебиторлық берешек	118			
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзак мерзімді активтер	119			
Инвестициялық мулік	120			
Негізгі құралдар	121	12	14 187 264	10 232 954
Пайдалану құбығы нысанындағы актив	122	13	4 866 232	5 607 723
Биологиялық активтер	123			
Барлау және бағалау активтері	124			
Материалдық емес активтер	125	14	1 731 873	2 005 931
Кейінге калдырылған салықтық активтер	126			
Өзге де ұзак мерзімді активтер	127		-	-
Ұзак мерзімді активтердің жынысы (110 – 127 аралығындағы жолдардың сомасы)	200		20 785 369	17 846 608
БАЛАНС (100-жол + 101-жол + 200-жол)			64 255 560	49 625 438
				мың тенге
МИНДЕТТЕМЕ ЖӘНЕ КАПИТАЛ	Жол коды		Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
1	2		3	4
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер				
Амортизациялық күнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	210		-	-
Пайдалану немесе залал арқылы әділ күнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	211		-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржы құралдары	212		-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	213			
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	214	15	16 000 992	10 242 461
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	215	16	654 245	2 113 721
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	216			
Қызметкерлерге сыйахылар	217	17	2 046 493	852 676
Жалдау бойынша қысқа мерзімді берешек	218	18	4 657 373	2 500 709
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	219	19	9 244	19 108
Мемлекеттік субсидиялар	220			
Таленеттің дивидендер	221			
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер	222	20	560 339	678 241
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жынысы (210-222 аралығындағы жолдардың сомасы)	300		23 928 686	16 406 916

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылды 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілік

Сатуға арналған істен шықкан топтардың міндеттемелері	301		-	-
IV. Ұзак мерзімді міндеттемелер				
Амортизациялық күнмен бағаланатын ұзак мерзімді қаржылық міндеттемелер	310		-	-
Пайда немесе залап арқылы аділ күнмен бағаланатын ұзак мерзімді қаржылық міндеттемелер	311		-	-
Ұзак мерзімді туынды қаржы құралдары	312			
Өзге де ұзак мерзімді қаржылық міндеттемелер	313		-	-
Ұзак мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	314			
Ұзак мерзімді бағалау міндеттемелері	315			
Кейінге калдырылған салық міндеттемелер	316	21	31 534	505 823
Қызыметкерлерге берілетін сыйакылар	317			
Жалдау бойынша ұзак мерзімді берешек	318	22	1 248 294	3 778 991
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзак мерзімді міндеттемелер	319			
Мемлекеттік субсидиялар	320			
Өзге де ұзак мерзімді міндеттемелер	321			
Ұзак мерзімді міндеттемелердің жынысы (310-321 аралығындағы жолдарын сомасы)	400		1 279 828	4 284 814
V. Капитал				
Жарылық (акционерлік) капитал	410	23	13 507 365	13 507 365
Эмиссиялық кіріс	411			-
Сатып алынған меншікті үлестік қуралдар	412			-
Өзге жынтық табыштың құрауыштары	413		-	-
Болашақ пайда (жабылмаган залал)	414	24	25 539 681	15 426 343
Өзге капитал	415			
Бас ұйымның меншік иелеріне жатқызылдың капиталдың жынтығы (410 - 415 аралығындағы жолдардың сомасы)	420		39 047 046	28 933 708
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421			-
Капиталдың барлығы (420 жол + 421 жол)	500		39 047 046	28 933 708
БАЛАНС (300 жол + 301 жол + 400 жол + 500 жол)			64 255 560	49 625 438

Коняшкий Р.А.
Басқарма Терагасы

Смагулова А.С.
Департамент директоры-
бас есепші

Даулбаев А.С.
Экономика және қаржы жөніндегі
басқарушы директор

Казахстан Республикасының Қаржы министрінің
2022 жылғы 2 наурыздагы № 241 бұйрығына
Косымша 2
Казахстан Республикасы Қаржы министрінің
2017 жылғы 28 маусымдагы № 404 бұйрығына
Косымша 3

нысан

ПАЙДАЛАР МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЕСЕП
2022 жылғы есепті көзөн

Ұсынылады: бағдарламалық камтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 2 - ПЗЕ

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылшының иетижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Корсеткіштердің атауы	Жол коды	Ескер тпе	Мын тәндемен	
			Есепті көзөнге	Алдынны көзөнге
1	2	3	4	5
Түсім	010	25	53 887 788	46 689 885
Сатылған тауарлар мен қызметтердің озіндік күны	011	26	43 778 585	36 002 834
Жалпы пайда (010 жол - 011 жол)	012		10 109 203	10 687 051
Іске асыру шығыстары	013	27	810	1 433
Әкімшілік шығыстар	014	28	1 648 572	1 169 578
Операциялық пайда (залауд) жиыны (+/- 012 – 014 аралығындағы жолдар)	020		8 459 821	9 516 040
Каржылық кірістер	021	29	2 569 958	1 309 819
Каржылық шығыстар	022	30	889 506	768 294
Үлестік кіткесу адісі бойынша есепке алғынатын қауымдастырылған ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (залаудың) ұйымның үлесі	023			
Өзге кірістер	024	31	317 264	170 154
Өзге шығыстар	025	32	292 585	199 086
Салық салғанға дейінгі пайда (залауд) (+/- 020- 025 аралығындағы жолдар)	100		10 164 952	10 028 633
Табыс салығы бойынша шығыстар (-) (кірістер (+))	101	33	(50 030)	(2 564 639)
Салық салғанинан кейін жалғасатын қызметтенн түсетін пайда (залауд) (100 жол + 101 жол)	200		10 114 922	7 463 994
Салық салғанинан кейін токтатылған қызметтенн түсетін пайда (залауд)	201			
Мыналарға көткесу бір жылғы пайда (200 жол + 201 жол) :	300		10 114 922	7 463 994
негізгі ұйымның меншік нелері			10 114 922	7 463 994
бакыламайтын меншік нелерінің үлесі				

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілік

Өзге жыныстық табыс, барлығы (420-дан 440-қа дейінгі жолдардың сомасы); оның ішінде:	400		0	0
өзге де жыныстық табыс арқылы әділ күнмен бағаланған борыш қаржылық жураптардың кайта бағалау	410			-
үлестік катысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдаскан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жыныстық табысындағы (залалындағы) үлесі	411			-
мерзімі кейінгі калдырылған табыс салығы молшерлемесін енгеру асери	412			-
акша ағындарын хеджирлеу	413			-
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырмашылық	414			-
шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	415			-
өзге жыныстық табыстың өзге де құрауыштары	416			-
пайда (залал) құрамында кайта жіктеу кезінде түзету	417			-
өзге де жыныстық табыс құрауыштарынң салықтық асери	418			-
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салынты шегергенде) кірістерге немесе шығыстарға кайта жіктелген өзге де жыныстық табыстың жынытығы (410-418 аралығындағы жолдардың сомасы)	420			-
негізгі жураптар мен материалдық емес активтердің кайта бағалау	431			
қауымдаскан ұйымдардың және үлестік катысу әдісі бойынша ескерілетін бірлескен қызметтің өзге жыныстық табысындағы (шығындағы) үлесі	432			
зейнетакы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (шығын)	433			
басқа жыныстық кіріс компоненттерінң салықтық асери	434			
басқа жыныстық кіріс арқылы әділ күнни бойынша бағаланатын үлестік каржы жураптарын кайта бағалау	435			
Кейінгі кезеңдердегі кірістерге немесе шығындарға кайта жіктеуге жатпайтын өзге де жыныстық табыстың жыны (пайдаға салынатын салықты шегергенде) (431-435 аралығындағы жолдардың сомасы)	440			-
Жалпы жыныстық табыс (300 жол + 400 жол)	500		10 114 922	7 463 994
Көрсеткіштердің атауы	Жол коды		Есепті көзен үшін	Алдыңғы көзен үшін
1	2		3	4
Жалпы жыныстық табыс;				
бас үйымның нелері			10 114 922	7 463 994
бакыланбайтын меншік ислерінің үлесі				
Акционяга шиккандагы пайда;	600			
оның ішінде:				
Акционяга шиккандагы негізгі пайда;				
жүргізіліп жаткан қызметтен			-	-

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылды 31 желтоңсандан аяқталған жыл үшін қаржылық есептілік

ТОКТАТЫЛГАН ҚЫЗМЕТТЕН	-	-	-	-	-
Акцияга шакқандығы таратылған пайда:	-	-	-	-	-
Жүргізіліп жаткан қызметтөн	-	-	-	-	-
ТОКТАТЫЛГАН ҚЫЗМЕТТЕН	-	-	-	-	-

Конишин Р.А.

Баскарма Төрағасы

Даулетбаев А.С.

Экономика және қаржы жөніндегі
бапкерушы директор

Смагулова А.С.

Департамент директоры-
бас есепші

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілік

Қазақстан Республикасының Қаржы министрінің
2022 жылғы 2 наурыздагы № 241 бұйрығына
Қосымша 3
Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
2017 жылғы 28 маусымдагы № 404 бұйрығына
Қосымша 4

нысан

АКША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗГАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП (Тікелей әдіс)
2022 жылғы есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық камтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 2 – АҚҚ - Т

Жнілігі: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылышындағы мерзімде жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Үйимның атауы: «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есекер тпе	мын тенге	
			Есепті кезең үшін	Алдынғы кезең үшін
I.	2	3	4	
I. Операциялық қызметтен түсекен акша қаражаттарының қозғалысы				
1. Акша қаражатының түсімі, барлығы (011-016 аралығындағы жолдардың сомасы), онын ішінде:	010		60 517 779	53 313 214
тауарлар мен қызметтерді сату	011		58 025 121	52 138 305
басқа кірістер	012			
сатып алушылардан, тапсырыс берушілерден алынған аванстар	013		9 244	19 108
сактандыру шарттары бойынша түсімдер	014			-
алынған сыйкылар	015		2 430 046	1 146 748
басқа түсімдер	016		53 368	9 053
2. Акша қаражатының шығуы, барлығы (021-027 аралығындағы жолдардың сомасы), онын ішінде:	020		39 630 462	37 669 180
тауарлар мен қызметтер үшін жеткізушилерге толемдер	021		23 504 818	23 181 772
тауарлар мен қызметтерді жеткізушилерге берілген аванстар	022		1 755	1 610
енбекшілік толеу бойынша толемдер	023		8 191 066	7 043 089
сыйакы толеу	024		889 506	768 294
сактандыру шарттары бойынша толемдер	025			
табыс салығы және бюджетке толенеттін басқа да толемдер	026		6 504 922	6 304 429
басқа толемдер	027		538 395	369 986
3. Операциялық қызметтен түсекен акша қаражатының таза сомасы (010 жол-020 жол)	030		20 887 317	15 644 034
II. Инвестициялық қызметтен түсекен акша қаражаттарының қозғалысы				
1. Акша қаражатының түсімі, барлығы (041-052 аралығындағы жолдардың сомасы), онын ішінде:	040		3 080	13 236
негізгі күралдарды іске асыру	041		-	-
материалдық емес активтерді сату	042		-	-
басқа ұзак мерзімді активтерді сату	043		-	-

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілік

баска ұйымдардың үлестік куралдарын (еншілес ұйымдардан баска) және бірлескен кәсіпкерлікке катысу үлестерін іске асыру	044		-	-
баска ұйымдардың борыштық куралдарын іске асыру	045		-	-
еншілес ұйымдарды бакылауды жогалткан кездегі отемакы	046		-	-
акшалай салымдарды алу	047			
баска каржы активтерін сату	048			
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциялар және своптар	049		-	-
алынган дивидендер	050		-	-
алынган сыйакылар	051		-	-
баска түсімдер	052	3 080	13 236	
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы (061-073 аралығындағы жолдардың сомасы),	060	5 694 649	347 675	
онын ішінде:				
негізгі куралдарды сатып алу	061	5 620 018	315 334	
материалдық емес активтерді сатып алу	062	74 631	32 341	
баска ұзак мерзімді активтерді сатып алу	063	-	-	
баска ұйымдардың үлестік куралдарын (еншілес ұйымдардан баска) және бірлескен кәсіпкерлікке катысу үлестерін сатып алу	064	-	-	
баска ұйымдардың борыштық куралдарын сатып алу	065	-	-	
еншілес ұйымдарды бакылауды сатып алу	066	-	-	
акшалай салымдарды орналастыру	067			
сыйакы төлеу	068			
баска каржы активтерін сатып алу	069			
карзыздар беру	070	-	-	
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциялар және своптар	071	-	-	
қауымдастырылған және еншілес ұйымдарға инвестициялар	072	-	-	
баска төлемдер	073	-	-	
3. Инвестициялық қызметтен түсінген ақша қаражатының таза сомасы (040 жол-060 жол)	080	(5 691 569)	(334 439)	
Корееткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	Алдынғы кезең үшін	
I	2	3	4	
III. Қаржылық қызметтен түсінген ақша қаражаттарының қозғалысы				
I. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (091-094 аралығындағы жолдардың сомасы),	090	5 224 796		-
онын ішінде:				
акциялар мен баска да каржы куралдарының эмиссиясы	091	-	-	
карзы алу	092	-	-	
алынган сыйакылар	093	-	-	
баска түсімдер	094	5 224 796	-	
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы (101-105 аралығындағы жолдардың сомасы),	100	10 402 331	7 683 826	
онын ішінде:				
карзыздарды етеу	101		-	
сыйакы төлеу	102		-	
дивидендер төлеу	103	5 224 796	5 141 815	
ұйымның акциялары бойынша мешілек нелеріне төлемдер	104		-	
баска шығу	105	5 177 535	2 542 011	

«Улттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілік

3. Қаржы қызметінен түскен акша қаражатының таза сомасы (090 жол – 100 жол)	110		(5 177 535)	(7 683 826)
4. Валюталардың төндеге айырбастау багамдарының әсері	120		15 327	(1 478)
5. Акша қаражаттарының баланстың құнының және олардың баламаларының взгеруінің әсері	130		13 700	38 315
6. Акша қаражатының үлғаюы +/- азаяуы (жол 030 +/- жол 080 +/- жол 110 +/- жол 120 +/- жол 130)	140		10 047 240	7 662 606
7. Есепті кезеңнің басындағы акша қаражаттары және олардың баламалары	150	5	30 267 003	22 604 397
8. Есепті кезеңнің сонындағы акша қаражаттары және олардың баламалары	160	5	40 314 243	30 267 003

Коняшкин
Коняшкин Р.А.
Басқарма Төрағады

Смагулова
Смагулова А.С.
Департамент директоры-
бас есепші

Даулбаев
Даулбаев А.С.
Экономика және қаржы жөннөдегі
басқарушы директор

Казахстан Республикасының Қаржы министрінің
2022 жылғы 2 наурыздағы № 241 бұйрығына
Косымша 5
Казахстан Республикасы Қаржы министрінің
2017 жылты 28 маусымдағы № 404 бұйрығына
Косымша 6

иысан

КАПИТАЛДАРЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП

2022 жылдың есептің кезеңі

Ұсынылған: бағдарламалық камтамасызың ету арқылы электрондық форматта қаржылық сипаттік депозитарийне
Әкімшілік деректер нысандының индексі: № 5 - КӨ
Жүйлігі: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұрғаптар тобы: қаржы жылдының нағыжелері болынша жария мүлдеі үйімдер

Әкімшілік деректер нысандың ұсыну мерзімі: жыл сайын есептің жылдан кейінгі жылдан 31 тамыздан көпіртмей

Ұйымның атауы: «ҰЛТЫҚ АҚПАРАТТАҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ, 2022 жылдың 31 желтоқсанда аяқталған жыл үтіп

Компоненттердің атауы	Жол коды	Есек егрт пе	Жарғылмак (акционерл ік) капитал	Мемлекеттік негеріне тиесілі қамтитал				Майдан тәнгімен
				Саян алынған меншікті чесісік қураллар	Басқа жылды қаржы көрсетін жомполе ннгері	Баландеге н пайдал ылда	Бас қа кап ити л	
Адамның жылдың 1 қаржының салыно	010	23	13 497 723	-	-	13 104 164	-	- 26 601 887
Есеп сақстапталған оперіс	011					-	-	-
Кайта сөзбелен салынған (010 жолынан - 011 жол)	100	23	13 497 723	-	-	13 104 164	-	- 26 601 887
Жалпы жынтық табыс, барынғы (210 жол + 220 жол):	200	24				- 7 463 994	-	- 7 463 994
Бір жылдың пайдалы (шыбын)	210	24				7 463 994		7 463 994
Оғе жынтық табыс, барынғы (221-ден 229-ға дейінгі жолдардың сошасы):	220					-	-	-
Оғе жынтық табыс, барынғы (221-ден 229-ға дейінгі жолдардың сошасы):						-	-	-
Езге жынтық кіріс арқылы зәліл күнниң болынша багалапталған борыштық қаржы құралдарынан кийті багалаудау (салык азасын шегергенде)						-	-	-

баска жылшылардың көркөнде күннен бойнышы								
багыттынан үзестік кәржі күралдарын қалға бытапу	222							
негізгі күралдар мени материалдық емес активтерді қалға бытапу (салық асерін шетергенде)	223							
Кауымдастын ұйымдардан және үлестік катысуз әлсі бойныш ескерилет бірлескен қызметтін өткі жиһынтық табастылаға (шығындаға) үлесі	224							
Зейнетакы міндетмелері бойныш инкуарлық пайдал (шығын)	225							
Кейінге қалдырылған салық бойныш табыс ғанағай мөлшеремесінін отеруінен асері	226							
Ақын айналарын өткізу (салық асерін шетергенде)	227							
Шетелдік операцияларға таға инвестицияларды өткізу	228							
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойныша бытамдық ақырмашылдық	229							
Меншік неінерімен операциялар, барлығы (310-318 аралығындағы жолдардың сомасы):								
онан шартта:								
Кызметшілердеге үлестерленістықты беру:	310							
онан шартта:								
қызметшерлердін қызметтерінің күнні қызметшерлерді активнандармен жаралатту сұйбыны бойнышта активлармен сыйлакта беру сұйбынына қызметшердеге активлармен сыйлакта беру сұйбынына катысты салықтық пайдала								
Меншік үлестік күралдары (активлардың) шыгару	311							
Меншік үлестік күралдары (активлардың) шыгару	312							
Биснессті бірліктеге бапланысты үлестік күралдарды шыгару	313							
Айырбастилған күралдардың үлестік компоненті (салық асерін шетергенде)	314							
Дивидендтер талу	315	24						
Меншік нелерден нафасына баска болулар	316							
Меншік нелерінен баска операциялар	317							
Бағытуады жоғалтуға жеке соқындықтын еннепес ұйымдардың қолысынан үлестік өткірлөр	318							
Баска операциялар	319							

«ХАЙТЫК АКПАРАТТЫК ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АКЦИОНЕРДІК КОМПАНИЯ

2022 жылдың 31 наурыздандағы неруштегінде көрсетілген

Есептің жынысынан I кварталда аризасын салып (100 жол + 200 жол + 300 жол + 319 жол)	400	23	13 507 365			15 426 343		28 933 708
Есептің салыстырылған оперис	401							
Калың есептесген салып (400 жол+/- - 401 жол)	500	23	13 507 365			15 426 343		28 933 708
Жалпы жыныстық табыс, барынғы (610 жол+ 620 жол):	600					10 114 922		10 114 922
Бір жылданын табыс (шыны)	610	24				10 114 922		10 114 922
Озге жыныстық табыс, барынғы (621-629 аралықтарындағы жолдарының сомасы):	620							
ондай ішінде:								
басқа жыныстық табыс аралық табыс болыныша бағаланытын борынғык күрнештердің кайта бағалаудау (салық асерін шетергенде)	621							
Басқа жыныстық табыс аралық табыс аралық табыс болыныша бағаланытын Улестік күрнештердің кайта бағалаудау (салық асерін шетергенде)	622							
Негізгі күрнештер мен материалдық емес активтердің кайта бағалаудау (салық асерін шетергенде)	623							
Кошумласқан ұйымдардың және Улестік күтісү азісі бойынша ескерілгендеген күтімдік озға жыныстық табыс болыныша (шынынан) үлесі	624							
Зейнетеки міндеттешмелері бойынша актуарлық пайды (шынын)	625							
Көбіне калыптаған салық болыныша табыс салынғы мөншерлемесінін філтерінін дәреже	626							
Ақына азындарын хеджирлеу (салық асерін шетергенде)	627							
Шетелдік операцияларда таза инвестициялардың хеджирлеу	628							
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар болыныша бағамдық айранымынан	629							
Шетелдік операцияларға таза инвестициялардың хеджирлеу	629							
Менинкің иелермен операциялар барынғы (710-718 аралықтарындағы жолдарының сомасы)	700	24				(1 584)		(1 584)
ондай ішінде:								
Казметкерлерге Улестермен сыйахы беру	710							
ондай ішінде:								
казметкерлердің күтімдерінің күни								

«ҰЛТТАҚ АҚПАРАТТАҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АКЦИОНЕРЛІК КОМПАНИЯ

2022 жылдың 31 жетекшісінде ақтөлкінан жыл үшін карыныштық есептілік

Килемгерлердің акциялармен маржаттау сұйбысы бойынша активтер шығару килемгерлерге активдермен сыйнав беру сұйбасына капысты салынып пайдаланып Менинг издердің жарнадары					
Менинг үлестік күрнәларды (акцияларда) шығару	711				
Балансға біріктіруге бағындысты үлестік күрнәларды шығару	712				
Абидерасталының күрнәлардың үлестік компоненті (салық әсерін шектегендегі)	713				
Дивидендер талу	714				
Менинг издердің пайдалының бисека белгілер	715	24		(5 224 796)	
Менинг издердің басқа операциялар	716				
Бағытууды жогалтуға ажыр соқылтының еншілес ұламзарданын калыту үлесіндегі оғарыстер	717	24		\$ 224 796	
Басқа операциялар	718				
Есепті жылдың 31 жетекшісінде салынған (500 жол + 600 жол + 700 жол + 719 жол)	800	13 507 365		25 539 681	
				39 047 046	

Көзделешмеш
Компания Р.А.
Басқарма Төрағасы

Даудаев А.С.
Экономика және каржы жөннелегі
бизнесаруның директор

Смагулова А.С.
Департамент директоры
бас есепті

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

Үйымдастыруышылық құрылымы және қызметі

Толық және қысқартылған атауы:

- толық - «Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
- қысқартылған - «ҰАТ» АҚ

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы (бұдан әрі мәтін бойынша – «Қоғам») «Қазақстан Республикасында бірынгай ақпараттық кеңістікті дамыту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 4 сәуірдегі №492 қаулысына сәйкес құрылды. Қоғам Қазақстан Республикасының «Акционерлік қоғамдар туралы» 2003 жылғы 13 мамырдағы №415 Занына сәйкес кайта құрылды және 2004 жылғы 1 қазандан Қазақстан Республикасының Әділет министрлігі берген 9922-1901 АҚ нөмірімен кайта тіркелді. БСН 000740000728.

Қоғамның жалғыз акционері: «Зерде» Ұлттық инфокоммуникациялық холдингі» акционерлік қоғамы (бұдан әрі мәтін бойынша – «Жалғыз акционер»). Қазақстан Республикасының Үкіметі Қазақстан Республикасының Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті атынан Қоғамның Жалғыз акционерінің құрылтайшысы болып табылады. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 16 маусымдағы №353 «Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникациялар Министрлігінің кейір мәселелері» қаулысына сәйкес Қоғамның Жалғыз акционерінің республикалық мешіктегі мемлекеттік акциялар пакетін иелену және пайдалану құқығы Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникациялар министрлігіне мемлекеттік мүлік жөніндегі уәқілдегі органга берілді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 29 наурыздағы №40 қаулысымен Қоғам «Электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымының операторы болып айқындалды және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 26 акпандағы №118 қаулысына сәйкес Қоғам Бірынгай байланыс орталығы болып айқындалды. Сондай-ақ, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылды 31 желтоқсандағы №1177 Қаулысымен қоғам этил спирті мен алкоголь өнімін өндіру, сондай-ақ мұнай өнімдерін өндіру және айналым саласында бакылау есепке алу аспаптарының операторы болып айқындалды және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 22 тамыздағы №621 қаулысымен қоғам механикалық көлік куралдарының және олардың тіркемелерінің міндетті техникалық байқаудың бірынгай ақпараттық жүйесінің операторы болып айқындалды.

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамын және «Kazsatnet» «Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамын қайта үйымдастыру туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 11 қарашадагы №696 қаулысымен «Kazsatnet» ҰК» АҚ Қоғамға барлық мүлікті, құқыктар мен міндеттерді бере отырып қосылды.

Қоғамның заңды мекенжайы және нақты орналасқан жері:

Қазақстан Республикасы, 010000, Астана к., «Есіл» ауданы, Мәңгілік Ел дарыны, 55/15 гимарат.

Қоғам келесі қызмет түрлерін жүзеге асырады (Жарғы бойынша):

- 1) ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздікті камтамасыз ету саласындағы бірынгай талаптарды, сондай-ақ ақпараттандырудың сервистік моделін іске асыру ережелерін сактауды камтамасыз ету;
- 2) уәкілдегі орган бекіткен тізбеге сәйкес мемлекеттік органдардың интернет-ресурстарына және «Электрондық үкіметтің» ақпараттық - коммуникациялық инфрақұрылым объектілеріне жүйелік-техникалық қызмет көрсетуді және сүйемелдеуді жүзеге асыру;
- 3) «Электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымын дамыту үшін езге тұлғалардың, сондай-ақ мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелеріне сүйемелдеуді және жүйеліктехникалық қызмет көрсетуді жүзеге асыру үшін басқа да тұлғалардың ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымының объектілерін тартуға құқығы бар;

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

- 4) ақпараттық-коммуникациялық қызметтер каталогына сәйкес «электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық инфракұрылымы базасында мемлекеттік органдарға ақпараттық-коммуникациялық қызметтер көрсету;
- 5) операторға бекітілген «электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық инфракұрылымында орналастырылған мемлекеттік электрондық ақпараттық ресурстарды сактау қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- 6) ақпараттық-коммуникациялық қызметтер көрсету кезінде мемлекеттік электрондық ақпараттық ресурстарды сактау қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- 7) ақпараттық-коммуникациялық қызметтерді, сондай-ақ электрондық нысанда мемлекеттік қызметтерді көрсету кезінде анықталған кемшіліктеге жедел дең қоюды қамтамасыз ету және оларды жою жөнінде шаралар қабылдау;
- 8) алеуетті ойм берушілердің сервистік бағдарламалық өнімдерді әзірлеу және тестілеу үшін ақпараттық-коммуникациялық инфракұрылымды «электрондық үкіметтің» сервистік интеграторының сұрау салтуы бойынша өтеусіз негізде ұсыну;
- 9) интеграциялау кезінде «электрондық үкіметтің» ақпараттандыру обектілерін «электрондық үкіметтің» шлюзына және Казакстан Республикасының ұлттық шлюзына косуды, сондай-ақ мемлекеттік органдар телекоммуникацияларының локалды (Интернетке шығуга мүмкіндігі бар локалды желілерді костаганда), ведомстволық және корпоративтік желілерін «электрондық үкіметтің» ақпараттық коммуникациялық инфракұрылымына косуды жүзеге асыру;
- 10) мемлекеттік органдарға, олардың ведомстволық бағынышты үйімдарына, жергілікті өзін-өзі басқару органдарына, сондай-ақ үәкілетті орган аныктаган және мемлекеттік органдардың бірыңғай келік ортасына қосылған өзге ақпараттандыру субъектілеріне олардың электрондық ақпараттық ресурстары мен ақпараттық жүйелері жұмыс істеуі үшін байланыс қызметтерін көрсетеді. Байланыс қызметтерін көрсету үшін қызметтердің қосалқы мердігерлері (бірлесіп орындаушылар) ретінде өзге тұлғаларды тартуға құқылы;
- 11) «электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық платформасын және мемлекеттік органдардың бірыңғай келік ортасын құруды және дамытуды жүзеге асыру;
- 12) Казакстан Республикасы ұлттық шлюзіне сүйемелдеуді және жүйелік-техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асыру;
- 13) «электрондық үкімет» веб-порталын мемлекеттік органдар және электрондық турде қызмет көрсетудін өзге субъектілері үсынған электрондық ақпараттық ресурстармен ақпараттық толыктыруды жүзеге асыру;
- 13-1) «электрондық үкімет» ақпараттық-коммуникациялық инфракұрылымы обектілерін дамыту кезінде мемлекеттік органдарға консультациялық кемек көрсету;
- 13-2) «электрондық үкімет» ақпараттық-коммуникациялық инфракұрылымы обектілерін және Казакстан Республикасының ұлттық шлюзын дамыту бойынша жобаларды басқаруды жүзеге асыру;
- 14) Алыныш тасталды;
- 15) мемлекеттік органдардың электрондық күжат айналымының бірыңғай жүйесін күру, дамыту және сүйемелдеу бойынша жұмыстарды орындау және қызметтер көрсету;
- 16) негізгі қызмет шенберінде мемлекеттік органдарға жүйелі-техникалық қызмет көрсету бойынша сервистік қызметтер көрсету;
- 17) мемлекеттік ақпараттық жүйелерді сүйемелдеу бойынша сервистік қызметтер көрсету;
- 18) мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерімен интеграцияланатын ақпараттық жүйелерді және өзге де ақпараттық өнімдерді жобалау, әзірлеу және тарату;
- 19) мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінің резервтік орталыктарының жұмысын ұйымдастыру бойынша қызметтер көрсету;

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

- 20) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ақпараттық жобалар мен бағдарламалық енімдерді техникалық талдау және сертификаттау жүргізу;
- 21) ақпараттандыру саласындағы ғылыми-әдістемелік, нормативтік-техникалық күжаттаманы, стандарттар мен регламенттердің жобаларын әзірлеу;
- 22) ақпараттандыру саласында оқыту және консалтингтік қызметтер көрсету;
- 23) Альның тасталды;
- 24) мемлекеттік органдардың серверлік орталығының және өнірлік деректердің ондеу орталықтарының серверлік инфрақұрылымының, инженерлік жүйелерінің мониторингін және сүйемелдеудің қамтамасыз ету;
- 25) мемлекеттік органдардың серверлік орталығында және өнірлік деректердің ондеу орталықтарында мемлекеттік органдар мен квазимемлекеттік сектор субъектілері үшін тұракты орын (colocation), виртуалды және физикалық серверлер (hosting және dedicated) және бизнес-косымшалар (бұлтты есептеулер) үсіну бойынша қызметтер көрсету;
- 26) ұлттық ақпараттық жүйелер мен ресурстардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету мақсатында ақпараттық - бағдарламалық кешенді және құрылымдық кабельдік желіні сатып алуы, монтаждауды және сервистік қызмет көрсетуді үйімдастыру;
- 27) жеке және заңды тұлғаларға мемлекеттік және өзге де қызметтер көрсету мәселелері бойынша тәулік бойы консультациялық сүйемелдеуді жүзеге асыру;
- 28) мемлекеттік органдарға олар көрсететін ақпараттық-коммуникациялық қызметтер мәселелері бойынша тәулік бойы консультациялық сүйемелдеуді жүзеге асыру;
- 29) жеке және заңды тұлғаларға, мемлекеттік органдарға «электрондық үкімет» мәселелері бойынша тәулік бойы консультациялық сүйемелдеуді жүзеге асыру;
- 30) операторға, мемлекеттік органдарға және өзге де үйімдарға ақпараттық-коммуникациялық, мемлекеттік және өзге де қызметтерді алушыда туындаған мәселелер бойынша түсініктемелер беру үшін сұрау салулар жіберу;
- 31) мемлекеттік органдарға және өзге де үйімдарға жеке және заңды тұлғалардан келіп түскен етініштер бойынша ақпаратты жүйелі негізде операторға жібереді;
- 32) Қазақстан Республикасының негізгі куаландыруыш орталығын, Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының куаландыруыш орталығын, Қазақстан Республикасының Ұлттық куаландыруыш орталығын және Қазақстан Республикасының сенім білдірілген үшінші тарабын сүйемелдеуді және оларға жүйелі-техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асыру;
- 33) мемлекеттік электрондық ақпараттық ресурстарды сактауды жүзеге асыру және калпына келтіруді қамтамасыз ету, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен мемлекеттік электрондық ақпараттық ресурстарды жогалтканы, түрлендіргені немесе сакталуын өзге де қамтамасыз етпегені үшін жауапты болу;
- 34) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен мемлекеттік электрондық ақпараттық ресурстардың резервтік кешірмесін дайындауды қамтамасыз ету.
- 35) әтил спирті мен алкоголь өнімдерінің мен айналымы саласындағы және мұнай өнімдерінің айналымы саласындағы үзкілдетті органға және оның аумақтық белімшелеріне есепке алу бақылау аспаптарының деректерін автоматтандырылған онлайн-беруді қамтамасыз ету.
- 36) ақпараттандыру туралы колданыстағы заңнама шенберінде инвестициялық жобаларды құру және іске асыру.

Қызметті жүзеге асыру барысында Қоғам келесі лицензияларды пайдаланады:

- Электрондық цифрлық қолтандыбының ашық кілттің электрондық цифрлық қолтандыбының жабық кілтіне сәйкестігін куаландыру, сондай-ақ 2006 жылдың 12 маусымдағы АБА № 001300 тіркеу куалігінің

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

аныктығын раставу бойынша Казакстан Республикасы Ақпараттандыру және байланыс агенттігі берген мемлекеттік лицензия;

- Қазакстан Республикасы Ақпараттандыру және байланыс агенттігі берген 2009 жылғы 26 тамыздығы АБА № 002170 IT-телефония (Интернет-телефония) беру бойынша мемлекеттік лицензия;
- Қазакстан Республикасы Ақпараттандыру және байланыс агенттігі берген 2004 жылғы 2 желтоқсандағы АБА № 000685 деректерді беруге мемлекеттік лицензия;
- Қазакстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті берген 2019 жылғы 6 наурыздағы № 072 жедел-іздестіру шараларын жүргізуте арналған ақпараттың жайылып кетуінің техникалық арналарын және арнайы техникалық құралдарды айқындау бойынша қызмет корсетуге лицензия.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗІ

Қаржылық есептілікті ұсынуудың негізі

Қоғамның қаржылық есептілігі бүрін қабылданған барлық стандарттар мен ХҚЕСК (ХҚЕСТК) түсіндірмөлдерін коса алғанда, Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес дайындалған және толығымен соларга сай болып табылады. ХҚЕС сәйкес қаржылық есептілікті дайындау белгілі бір сыни есеп бағалауларын колдануды, сондай-ақ басшылықтан есеп саясатын колдану барысында жорамалдар бойынша пайымдауларды пайдалануды талап етеді. Жоғары күрделілік немесе жорамалдарды пайдалану деңгейінен құралатын колдану салалары, сондай-ақ бағалаулар мен жорамалдарды пайдалану қаржылық есептілік үшін манызды болып табылатын салалар 4-ескертпеде анылған.

Функционалдық валюта және қаржылық есептілікті ұсыну валютасы

Қоғамның функционалдық валютасы казакстандық тенге (бұдан әрі - тенге) болып табылады. Казакстан Республикасының ұлттық валютасы болып табылатын тенге Қоғам жүргізетін операциялардың басым болігінде және олармен байланысты, оның қызметіне әсер ететін мәнжайлардың экономикалық мәнін далірек корсетеді. Қазақстандық тенге сондай-ақ осы қаржылық есептіліктің деректерін презентациялаудың валютасы болып табылады. Қаржылық есептіліктің барлық деректері бүтін мың тенгеге дейінгі далдікпен дәнгелектелген. Қаржылық есептілікте алдыңғы жыл үшін салыстырмалы ақпарат көлтірілген.

Шетелдік валютадағы операциялар және оқиғалар

Шетелдік валютадағы операциялар және оқиғалар Қазакстан Республикасының ұлттық валютасымен валюталарды айырбастаудың нарықтық багамын колдана отырып есепке алынады. Ақшалай балтар бойынша есептегенде немесе есепті кезеңнің ішінде бастапқы тану барысында қолданылған багамдар бойынша ақшалай балтардың кайта есептегенде пайда болатын багамдық айырмалар олар пайда болған кезеңде пайданың немесе залалдың күрамында танылуға тиіс.

Келесі кестеде келесі күндердегі тенгедегі айырбастау багамдары корсетілген:

Валюта	31.12.2022 жылға	Орташа 2022	31.12.2021 жылға	Орташа 2021
АҚШ доллары	462,65	460,48	431,67	426,03
Евро	492,86	484,22	487,79	503,88
Ресей рублі	6,43	6,96	5,77	5,79

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗІ (жалғасы)

Қызмет жүргізу шарттары

Қазақстан Республикасы нарыктық экономика шарттары талап еткендегі, экономикалық реформаларды жүзеге асыруды және өз салыктық және нормативтік базасын әзірлеуді жалғастырып келеді. Қазақстандық экономиканың болашақтағы тұртқылығы көбінесе осы реформаларға және Қазақстан Республикасының Үкіметі қабылдаган экономикалық қаржылық және монетарлық шаралардың тиімділігін әзірлеуге байланысты. Қазақстандық экономика іскерлік белсенділіктің темендеуіне және алғымдегі экономикалық даму қарқындарының азаюына сезімтал болып табылады.

Қазақстан Үкіметінің Қазақстан экономикасын колдауга бағытталған біркатор тұртқындыру шараларын сингізгеніне карамастан, Қогам және оның контрагенттері үшін капиталға және капитал күнінің катысты белгісіздік әлі де бар. Бұл Қогамның қаржылық жағдайына, оның қызметтінің нәтижелеріне және экономикалық перспективаларға әсер етуі мүмкін.

Басшылық Қогамның қызметтінің тұртқылығын сактау үшін тиісті шараларды қабылдап жатқанын сенімді болғанымен, көзірігі жағдайларда жоғарыда аталған салалардагы күтілмеген әрі қарай нашарлау белгілері көзірігі кезде анықталуы мүмкін емес жолмен Қогамның қаржылық нәтижелері мен қаржылық жағдайына көрі әсер тигізуі мүмкін.

Үздікіз қызмет қагидасы

Каржылық есептілік Қогам үздікіз қызмет қагидасын ұстанады деген жорамалға сүйеніп дайындалды. Аталған қагидага сәйкес, Қогам алдагы уақытта өз қызметтің жалғастыруға және өз активтерін өткізе атуға, берешегін отеуге және өз міндеттемелерін орындауға тиіс болған. Компанияның болашақта өзін жою немесе қызметтің айтарлықтай қысқарту ниеті немесе қажеттілігі жок.

Коса тіркелген қаржылық есептілікте Қогам үздікіз қагидасының негізінде өз қызметтің жалғастыра алмаған жағдайда қажетті түзетулері жок.

Құнды анықтауға ариалған база

Осы қаржылық есептілік жалпы алғанда тарихи құн бойынша есеп қагидаларына сәйкес дайындалған. Қаржылық есептіліктің жекелеген бағттары бойынша аділ құн бойынша бағалау колданылды.

Әділ құн бұл оның тікелей бақылана алатындығына немесе басқа әдістеме бойынша анықталытындығына карамастан активті сатқан кезде алынум немесе бағалау жүргізілген күнгі нарыкка катысушылардың арасындағы еркіті мәміленің шенберінде міндеттемені табыстаған жағдайда таленуі мүмкін болған сома болып табылады. Есептіліктің күрү кезінде аділ құн бойынша бағалау баставапқы деректерді бақыланушылығына және томендеғілерді бағалау үшін маныздылығына қарай денгейлер бойынша жіктеледі:

- 1-денгей – белсенді нарыктағы Қогам бағалау жүргізілетін күні бақылау алатын активтер мен міндеттемелерге кесілетін (түзетусіз) бағалар;
- 2-денгей – 1-денгейге сай келмейтін, бірақ актив немесе міндеттеме үшін тікелей немесе жанама түрде бақыланатын баставапқы деректер;
- 3-денгей – актив немесе міндеттеме бойынша бақыланбайтын баставапқы деректер.

Каржылық есептілік элементтерін тану

Тіркелген қаржылық есептілікке қаржылық есептілік элементтерінің анықтамасына және оларды тану шартына сай келетін барлық операциялар мен оқнігалар енгізілген:

- Қогам объектімен байланысты кез келген экономикалық пайданың алынатынына (немесе жойылатынына) айтарлықтай дәрежеде сенімді;
- объекттін сенімді түрде олшеуге болатын құны немесе бағасы бар.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗІ (жалғасы)

Қаржылық есептіліктің барлық элементтері тіркелген бухгалтерлік баланс туралы есепте және пайдалар мен залалдар туралы есепте баптар түрінде ұсынылған. Қаржылық есептіліктің бірнеше элементтерді бір бапқа біріктіру кезінде олардың Қоғам қызметіндегі сипаттамасы (функциясы) ескерілген.

Ұсыну реттілігі

Қаржылық есептіліктегі баптарды ұсыну және жіктеу тәртібі ағымдағы кезеңнен бастап келесі кезенге дейін сақталады. Қаржылық есептілікті ұсынуды айтарлықтай кайта карау қаржылық есептілікті ұсынуга езгертулерді енгізу қажеттігін көздөу мүмкін. Қоғам ұсынудың қаржылық есептілікке езгертулерді ұсынудың езгерілген нысаны қаржылық есептілікті пайдаланушылар үшін сенимді және маңыздырақ ақпарат берген жағдайда гана енгізеді. Бұл ретте кайта каралған күрылым сақталады және ақпараттың салыстыруышылығына зиян келмейді.

Қаржылық есептіліктің жаңа және кайта каралған халықаралық стандарттары

Стандарттарға келесі түзетулер 2022 жылдың I қантарынан бастап күшіне енді:

Қаржылық есептіліктің тұжырымдамалық негіздеріне түзетулер (IFRS 3) (2019 жылдың 29 наурызында шыгарылды және 2022 жылдың I қантарынан басталатын немесе одан кейінгі жылдық кезеңдер үшін күшіне енді). Жаңа редакциядағы қаржылық есептіліктің тұжырымдамалық негіздері бағалау туралы жаңа тарауды, есептілікті қаржылық етиқелерді корсету бойынша ұсындыстарды, жетілдірілген анықтамалар мен ұсындыстарды (атап айтқанда, міндеттемелерді анықтау) және қаржылық есептілікті дайындаудың баскарудың, байкампаздыктың және бағалаудың белгісіздігінің ролі сияқты маңызды маселелер бойынша түсіндірмелерді қамтиды.

«Негізгі құралдар» ХКЕС (IAS) 16 түзетуі — мақсатына сай пайдалануға дейінгі кіріс. ХКЕС (IAS) 16-ға сәйкес, активтің құны оны жеткізуге және пайдалануға дайындауға кететін кез-келген шығындарды, сонын ішінде активтің дұрыс жұмыс істеуін тексеруге кететін шығындарды қамтиды.

ХКЕС (IAS) 16 түзетуі компанияларға үйім осы активті пайдалануға дайындаған кезде ондірілген объектілерді немесе бұйымдарды сатудан алынған соманы негізгі құралдардың құнынан шегеруге тыйым салады. Оның орнына компания мұндай сатудан түскен кірісті пайда немесе шығын құрамындағы шығындармен бірге мойындауы керек.

Мұндай активтердің құнын бағалау үшін үйім амортизацияны есепке алмай, «Қорлар» ХКЕС (IAS) 2 колдануы керек, ейткені актив мақсатты пайдалануға алі дайын емес.

ХКЕС (IAS) 37 — дегі езгерістер - ауыр шарттар және шартты орындау құны. "Резервтер, шартты міндеттемелер және шартты активтер" ХКЕС (IAS) 37 сәйкес міндеттемелерді орындауға сезіз шығындар күтілетін экономикалық пайдадан асатын шарт ауыр болып саналады.

Түзету келісімшарттың шығынын бағалау кезінде компания қандай шығындарды қамтуы керек екенин анықтайты.

Сонымен, шартты орындауға арналған тікелей шығындарға мыналар кіреді: мұндай шартты орындауға арналған косымша шығындар (мысалы, еңбек пен материалдарды төлеуге арналған тікелей шығындар); шарттарды орындауға тікелей қатысты басқа шығындарды болу (мысалы, шартты орындау үшін пайдаланылатын негізгі құралдар объектісі бойынша амортизациялық аударымдарды болу).

Бұрын кейбір үйімдар шартты орындау шығындарына тек косымша шығындарды қосқандықтан, түзетуді колдану ауыр келісімшарттар бойынша резервтердің үлкен көлемін тануға мүмкіндік береді.

ХКЕС-ке жыл сайынғы түзетулер (2018-2020): (IFRS) «Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын бірінші рет колдану» 1, «Каржы құралдары» 9, «Жалдау» 16 және «Ауыл шаруашылығы» ХКЕС (IAS) 41.

Аталған түзетулер Қоғамның қаржылық есептілігіне асер еткен жок.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗІ (жалғасы)

Шыгарылған және алі күшіне енбеген жаңа стандарттар

Жетілдірuler келесі стандарттарға жатады:

- ХКЕС-на түзету (IAS) 8-Бухгалтерлік бағалауды анықтау (есеп саясаты мен бухгалтерлік бағалауды езгерту иллюстрациясы)
- ХКЕС-на түзету (IAS) 1-Есеп саясаты туралы ақпаратты ашуға маңыздылығы туралы пайымдауды колдану
- ХКЕС-на түзету (IAS) 1 «Қаржылық есептілікті ұсыну» - қысқа мерзімді және ұзын мерзімді міндеттемелерді жіктеу
- ХКЕС-на түзету (IAS) 12 «Табыс салығы» - бір операция бойынша туындайтын активтер мен міндеттемелерге қатысты кейінге қалдырылған салық
- Жалға беру міндеттемесі - ХКЕС түзетулері (IFRS) 16 «Жалға алу» (2022 жылдың қыркүйегінде шыгарылды және 2024 жылдың 1 кантарынан басталатын немесе осы күннен кейінгі жылдық кезеңдерге қатысты жарамды).
- ХКЕС (IFRS) 17 «Сактандыру шарттары» (2017 жылдың 18 мамырында шыгарылған және 2023 жылдың 1 кантарында немесе одан кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).

Бір операция негізесінде туындайтын активтер мен міндеттемелерге қатысты кейінге қалдырылған салық – ХКЕС 1, ХКЕС 12 түзетулері (2021 жылғы мамырда шыгарылған және 2023 жылғы 1 кантардан басталатын немесе осы күннен кейінгі жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).

Қоғам Қоғамның қаржылық есептілігі шыгарылған күні шыгарылған, бірақ алі күшіне енбеген және Қоғам күшіне енген күннен бастап қана колдануды жоспарлап отырган жаңа және қайта қаралған ХКЕС қолданбады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРИ

Бұдан әрі сипатталған есеп саясатының ережелерін Қоғам осы қаржылық есептілікте ұсынылған барлық есепті кезеңдерде дәйекті түрде колданды.

Негізгі құралдар

Негізгі құралдар бастапқыда өзіндік күні бойынша танылады. Кейінгі есепке алу жинақталған амортизация мен күнсyzданудан болған шығындар (болған жағдайда) шегеріле отырып, бастапқы күн бойынша жүзеге асырылады. Активтердің бастапқы күні сатып алу немесе салу бағасынан, активті жұмыс жағдайына келтіруге тікелей қатысты шығындардың кез келген түрінен және қажет болған жағдайда активті жою жөніндегі шығындарды бастапқы бағалаудан тұрады.

Амортизация активтердің пайдалы қызмет мерзімі ішінде сыйыктық адіспен келесідей есептеледі:

Топтың атауы	Пайдалы қызмет мерзімі	Жылдық амортизация молшерлемесі (%)
Фимарлар	40 жыл	2,5
Кұрылыштар	10-20 жыл	5-10
Машиналар мен жабдықтар	4-10 жыл	10-25
Көлік	5-10 жыл	14,3-20
Озге де негізгі құралдар	3-10 жыл	20-33,3

Негізгі құралдардың болжалды пайдалы қызмет мерзімі жыл сайын қайта қаралуы мүмкін және қажет болғанда мерзімдердегі өзгерістер келесі кезеңдерде түзетіледі. Негізгі құралдардың баланстық күні ағымдағы күннен етелетін болып табылмайтынын корсететін кандай да бір оқигалар немесе

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

мәннелілардагы езгерістер орын алған жағдайларда кайта қаралады.

Материалдық емес активтер

Белек сатып алынған материалдық емес активтер бастапқы тану кезінде бастапқы құны бойынша бағаланады. Бастапқы танудан кейін материалдық емес активтер жинақталған амортизация мен құнсызданданудан жинақталған шығындарды шегергендеңгі етіндік құны бойынша көрсетіледі (бар болған жағдайда).

Пайдалану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер амортизация кезеңінде амортизацияланады және егер материалдық емес активтердің құнсыздандығын көрсететін белгілер болса, құнсыздандуга бағаланады. Пайдалану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер бойынша амортизация кезеңі мен әдісі кем дегендеге әрбір есепті жылдың сонында қаралады. Активте жасалған болашак экономикалық пайданы пайдаланудың болжамды мерзімінің немесе тұтынудың болжамды құрылымының езгеруі каржылық есептілікті жағдайға байланысты амортизацияны есептеу кезеңінің немесе әдісінің езгеруі ретінде көрсетіледі және есептік бағалаудың езгеруі ретінде ескеріледі. Пайдалану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер бойынша амортизациялық шығыстар материалдық емес актив функциясына сәйкес келетін шығындар санатындағы пайдалар мен залалдар туралы есепте танылады.

Өндеуде тұрган активтерді қоспағанда, материалдық емес активтердің амортизациясы келесі пайдалы қызмет мерзімдерінің ішінде тікелей әдіспен есептеледі:

Атауы	Пайдалы қызмет мерзімі	Жылдық амортизация нормасы
Бағдарламалық қамтамасыз сту, лицензиялар	1-10 жыл	100-20%

Материалдық емес активті есептеп шыгарудан түсептің кіріс немесе шығыс активті есептеп шыгару мен активтің дисконтулған құны арасындағы айырмашылық ретінде бағаланады және активті есептеп шыгару кезінде пайдалар мен залалдар туралы есепте көрсетіледі.

Зерттеулерге және әзірлемелерге жүмсалған шығыстар

Зерттеулерге жүмсалған шығыстар олар пайда болған сайын шығыстарға жатқызылып тұрады. Белгілі бір онімді әзірлеуге жүмсалған шығыстардың нәтижесінде пайда болатын материалдық емес актив Когам тәмемдегілерді көрсете алған жағдайдаған танылады:

- актив пайдалану немесе сату үшін колжетімді болатыншай материалдық активті жасап шыгарудын техникалық іске асушылығын;
- материалдық емес активті әзірлеуді және оны пайдалануды немесе сатуды аяқтау истиғін;
- материалдық емес активтің болашак экономикалық пайдаларды құра алуын;
- әзірлеуді аяқтау үшін жеткілікті ресурстардың барын;
- материалдық емес активке жататын шығыстарды оны әзірлеу барысында сенімді бағалау кабілетін;
- жасап шыгарылған материалдық емес активті пайдалану кабілетін.

Әзірлеуге шығыстарды актив ретінде бастапқы танығаннан кейін активтер жиналған амортизация мен құнсыздандандан жиналған шығындарды шегере отырып, бастапқы құн бойынша ескеріледі. Активтің амортизациясы актив пайдалануға дайын болған кезінде, әзірлеу аяқталған сон басталады және болашак экономикалық пайдаларды болжады алу кезеңінің ішінде жүргізіледі. Амортизация езіндік құнның құрамында көрсетіледі. Әзірлеу кезеңінің ішінде жыл сайын активтің құнсыздануы тексеріліп тұрады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалгасы)

Каржылық емес активтердің құнсыздандыру

Әр есепті күні Қоғам активтің ыкимал құнсызданду белгілерінің бар-жогын аныктайды. Егер мұндай белгілер бар болса немесе активтің жыл сайын құнсызданду жагынан тексеру талап етілсе, Қоғам активтің өтелетін құнын бағалайды. Материалдық емес активтер әзірлеу кезеңінде амортизацияланбай, жыл сайын құнсызданду белгілерінің болуына/болмауына қарай құнсызданду жагынан тестіленеді. Активтің немесе ақша ағындарын туындалатын бірліктің (ААТБ) өтелетін құны – бұл келесі шамалардың сатуға жұмсалған шығыстарды шегергендеңгей активтің әділ құны (ААТБ) және активтің пайдаланудан болған құндылық (ААТБ) ең жоғарғысы. Активтің, негізінен, баска активтер немесе активтер толттары туындалатын ағындарга байланысты емес ақша ағындарын туындалтпайтын жағдайларды қоспағанда, өтелетін күн жеке актив үшін аныкталады. Егер активтің немесе ақша ағындарын туындалатын бірліктің (ААТБ) баланстық құны оның өтелетін құнынан жоғары болса, актив құнсыздандын болып саналады және өтелетін құнға дейін есептен шығарылады. Пайдалану құндылығын бағалау кезінде болашак ақша ағындары ақшаның уақытта құнының ағымдағы нарықтық бағалауын және активке тоң тәуекелдерді көрсететін салық салуға дейінгі дисконтттау мәлшерлемесі бойынша дисконтулады. Сатуға жұмсалған шығыстарды шегере отырып, әділ құнды анықтау кезінде жақында жасалған нарықтық мәмілелер ескеріледі (егер орын алған болса). Олар болмаған жағдайда бағалаудың тиісті моделі колданылады.

Қызыметтің жалгасуынан болатын құнсыздандын болған шығындар (корлардың құнсыздандуын коса алғанда) пайда мен залал туралы есепте құнсыздандын актив функциясына сәйкес келетін шығыстар санатында танылады.

Каржы құралдары

Бастапқы тану және бағалау

Каржы активтері бастапқы тану кезінде кейіннен амортизацияланған күн бойынша, баска жынтық кіріс (БЖК) арқылы әділ қүн бойынша және пайда немесе залал арқылы әділ қүн бойынша бағаланатын каржы активтері деп жіктеледі.

Бастапқы тану кезінде каржылық активтердің жіктелуі шартта көзделген каржы активі бойынша ақша ағындарының сипаттамаларына және Қоғам осы активтерді басқару үшін колданатын бизнес-модельге байланысты болады. Каржыландырудың елеулі құрамдас белгілі жоқ немесе оған көзісты қоғам практикалық сипаттагы оналатуды колданған сауда-саттық дебиторлық берешегін қоспағанда, Қоғам бастапқыда каржы активтерін мәміле бойынша шығындар сомасына пайда немесе залал арқылы әділ емес құны бойынша бағаланатын каржы активтері жағдайында ұлттайылған әділ қүн бойынша бағалайды.

Каржыландырудың манызды құрамдас болігі жоқ немесе Компания практикалық мақсатқа сай колданған саудалық дебиторлық берешегі «Сатып алушылармен жасалған шарт бойынша түсім» 15 ХКЕС-ке (IFRS) сәйкес сипатталғандай мәміле бағасы бойынша бағланады.

Каржы активін амортизацияланған күн немесе баска жалпы кіріс арқылы әділ қүн бойынша жіктеуге және бағалауга болатында мүмкіндік түр үшін бұл активтің шарттық талантарының нетізгі борыш сомасының өтмелеген белгігіне «борыш пен пайыздардың нетізгі сомасының есебіне ғана толемдер» болып табылатын ақша ағындарын шуга себеп болуы қажет. Мұндай бағалау SPPI-тесті деп аталады және әр күралдың деңгейінде жүзеге асырылады.

Қоғамның каржы активтерін басқару үшін пайдаланатын бизнес -моделі ақша қозғалысын калыптастыру мақсатында Қоғамның каржы активтерін басқару таслін сипаттайтыны. Бизнес -модель ақша қаржаттарының қозғалысы келісімшарт бойынша ақша қаржаттарының қозғалысынан, каржы активтерін сатудан немесе екеуінен де пайда болатынын анықтайды.

Зиннамада белгілінген мерзімнің ішінде немесе белгілі бір нарықта қабылданған («стандарттық шарттагы» сауда) ережелерге сәйкес активтерді жеткізуі талап ететін каржы активтерін сатып алу

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

немесе сату бойынша барлық операциялар мөміле жасалған күні, яғни Қоғамның активті сату немесе сатып алу міндеттемесін өзіне алтын күні танылады.

Қоғамның қаржылық активтеріне ақша қаражаттары мен олардың баламалары, банктік сыйакылар, саудалық дебиторлық берешек, облигацияларға салынған инвестициялар кіреді.

Кейінгі бағалау

Кейінгі бағалау максаттары үшін қаржы активтері торт санатқа жіктеледі:

- амортизацияланған күн бойынша бағаланатын қаржы активтері (борышкорлық құралдар);
- басқа жыныстық кіріс арқылы кейіннен жиналған пайдалар мен залалдардың кайта жіктей отырып бағаланатын қаржы активтері (борышкорлық құралдар);
- ұйымның қарал білгенінше басқа жыныстық кіріс арқылы кейіннен тануды тоқтаткан жағдайда жиналған пайдалар мен залалдардың кайта жіктесіз аділ күн бойынша бағаланатын қаржы активтері деп жіктелген қаржы активтері (борышкорлық құралдар);
- пайда немесе залал арқылы аділ күн бойынша бағаланатын қаржы активтері.

Амортизацияланған күн бойынша бағаланатын қаржы активтері

Бұл санат Қоғам үшін ең қолайлы болып табылады. Қоғам қаржы активтерін амортизацияланған күні бойынша бағалайды, егер екі шарт та орындалса:

- қаржы активі бизнес-үлгі шенберінде ұстап қалынады, оның максаты шартпен көзделген ақша ағындарына не болу үшін қаржы активтерін ұстап қалу болып табылады; және
- қаржы активінің шарттық талаптарымен, негізгі соманың отелмеген белілігіне есептелген борыштың және сыйакылардың негізгі сомасының теленуін ғана білдіретін ақшалай қаражаттың ағындарының белгіленген мерзімде туындауы.

Амортизацияланған күні бойынша бағаланатын қаржы активтері кейін тиімді пайыздар адісі бойынша бағаланды және құнсыздануға койылатын талаптар колданылады. Кірістер мен шығындар активті тануды тоқтаткан, озгерілген немесе құнсызданған кезде пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

Қоғам сауда дебиторлық берешекті, ұзақ мерзімді облигацияларды, несиелік ұйымдарда орналастырылған ақша қаражаттарын амортизацияланған күні бойынша бағаланатын қаржы активтері санатына жатқызады (банк салымдары, ақша қаражаты және оның баламалары).

Қоғам барлық қаржылық активтерді амортизацияланған күні бойынша ескереді.

Тануды тоқтату

Қаржы активін тану (немесе колдануға болатын кезде – қаржы активінің бір болігі немесе баламалы қаржы активтері тобының бір болігі) томендеңі жағдайларда тоқтатылады (яғни, Қоғамның бухгалтерлік балансынан шыгарылады):

- активтен ақша ағындарын алуға құқыктардың әрекет мерзімі аяқталған; немесе
- Қоғам активтен ақша ағындарын алу құқығын берді немесе «транзит» келісімі бойынша үшінші жакка алынған ақша ағындарын толық және айтарлықтай кешіктірмей толеуге міндеттеме алды; және
- немесе (а) активтен болған барлық дерлік тауекелдер мен пайдаларды табысталды немесе (б) табыстаған жоқ, бірақ активтен барлық дерлік тауекелдер мен пайдаларды өзінде сактап қалды, бірақ осы активті бақылау құқығын табысталды.

Егер Қоғам активтен ақша ағындарын алу құқығын берген болса немесе транзиттік келісім жасаскан болса, ол меншік құқығының тәуекелдері мен сыйакыларын сактап қалғанын, егер болса, каншалықты дарежеде бағалайды. Егер Қоғам активтің тауекелдері мен пайдаларын бермесе, бірақ сактап қалмаса

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

және бақылауды активке бермесе, онда Қоғам оған қатысады жалғастырган жағдайда берілген активті тануды жалғастырады.

Бұл жағдайда Қоғам да тиісті міндеттемені таниды. Откізілген актив пен байланысты міндеттеме Қоғам сақтап қалған құқыктар мен міндеттемелерді көрсететін негізде бағаланады. Берілген актив бойынша кепілдік нысанын қабылдайтын жалғасатын қатысу келесі шамалардың ең төменгісі бойынша бағаланады: активтің бастапқы балансынан күні немесе төленуі Қоғамнан талап етілуі мүмкін етеудін ен жоғарғы сомасы.

Каржы активтерінің құныздандыру

Қоғам пайданын немесе залалдың әділ күні бойынша бағаланбайтын барлық карыздық құралдар бойынша күтілетін кредиттік шығындар (ККШ) бойынша есептік резервті таниды. ККШ шарт бойынша төленетін акша ағындары мен Қоғам алатын барлық акша ағындары арасындағы айырмашылық негізінде есептеледі, бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені немесе оның шамаланған күнін пайдалана отырып дисконтталауды.

Сауда және баска дебиторлық берешек бойынша Қоғам стандарт талап ететін женилділіген адісті колданы және күтілетін несиелік шығындарды есептеді. Қоғам карыз алушыларға тән перспективалық факторларға және жалпы экономикалық жағдайларға түзетілген несиелік шығындарды етеудін бүрінші тәжірибесіне негізделген резервтік резервтер матрицасын колданы. Баска карыздық каржы активтері жағдайында, берілген несиелердің қоса алғанда, күтілетін несиелік шығындар 12 айға есептеледі. 12 айлық күтілетін несиелік шығындар-бұл есепті күннен кейінгі 12 ай ішінде каржы құралының дефолтынан туындағын күтілетін несиелік залалдың өмір бойы күтілетін несиелік залалының белігі. Алайда, егер бастапқы танудан бастап каржы құралының несиелік тәуекелінің айтартылған есіүі байкаласа, залал бойынша резерв бүкіл мерзім бойы күтілетін несиелік шығынға тәң сомага бағаланады.

Каржы міндеттемелері

Бастапқы тану және бағалау

Каржы міндеттемелері бастапқы тану кезінде, сәйкесінше, пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын каржы міндеттемелері, кредиттер мен қарыздар, кредиторлық берешек немесе туынды құралдар ретінде жіктеледі.

Барлық каржы міндеттемелері бастапқыда әділ күн бойынша, оларға тікелей қатысты мәміле бойынша шығыстарды шегере отырып (кредиттер, қарыздар және кредиторлық берешек жағдайында) танылады.

Қоғамның каржы міндеттемелеріне саудалық және баска кредиторлық берешек жатады.

Кейінгі бағалау

Кейінгі бағалау максаттары үшін каржы міндеттемелері келесі екі санатқа жіктеледі:

- пайда немесе залал арқылы әділ күн бойынша бағаланатын каржы міндеттемелері;
- амортизацияланған күн бойынша бағаланатын (кредиттер және қарыздар) каржы міндеттемелері.

Сауда және өзге де кредиторлық берешек

Сауда кредиторлық берешегі бастапқыда әділ күні бойынша корсетіледі және кейиннен бастапқы күн бойынша бағаланады.

Егер міндеттеме отелсе, күші жойылса немесе оның колданылу мерзімінен кейіннен бастапқы күн бойынша бағаланады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

міндеттемені танудын тоқтатылуы және жана міндеттемені танудың басталуы ретінде ескеріледі, ал олардын баланстық құнындағы айырма пайдалар мен залалдар туралы есепте танылады.

Каржы құралдарының әділ құны

Белсенді нарықта сауда-саттығы жүзеге асырылатын қаржы құралдарының әрбір есеп беру күніне әділ құны мәміле бойынша шығындарды шегермей нарыктың бағаламаны немесе диллер бағаламасын (шұбырынқы айқындаға үшін сатып алу бағаламасы және қысқаша айқындаға үшін сату бағаламасы) есепке ала отырып, айқындалады.

Белсенді нарықта сауда-саттығы жүзеге асырылмайтын қаржы құралдары үшін әділ құн тиісінше бағалау әдістемесін колдану арқылы айқындалады. Осы сиякты әдістемелерді жақын арада коммерциялық негізде жүргізілген мәміле бағаларын колдану, осыған ұксас құралдардың ағымдағы әділ құнын колдану, дисконттандыру акша ағындарын талдау не болмаса басқадай бағалау үлгілері құрайды.

Бастапқы тану кезінде қаржы құралдарының әділ құнының жаксы күесі мәміле бағасы болып табылады, яғни ол орын толтырудын төленген немесе алынған әділ құны. Егер Қоғам бастапқы тану кезінде әділ құны мәміле бағасынан ерекшеленетін анықтаса, онда әділ құны ұксас активтер немесе міндеттемелерге катысты белсенді нарыктагы ағымдағы баға белгілеуге түспейді және тек қана шығыс деректемелерін пайдаланатын бағалау әдістеріне негізделмейді, қаржы құралдары басында әділ құны бойынша бағаланады, ол бастапқы тану кезі мен баға мәмілесі кезіндегі әділ құны арасында түзетілген. Бастапқы танудан кейін арасындағы айырмашылыктар пайда немесе зиян құрамында құралдың өмір сүрунің барлық кезеңінде тиісті үлгіде көрсетіледі, бірақ бағалау толығымен бакылайтын шығыс деректерімен расталып немесе операция аяқталғаннан кейінгі сәттен кешіктірілмеуі керек.

Тануды тоқтату

Каржы міндеттемесін тану міндеттеме өтелген, күші жойылған немесе әрекет мерзімі аяқталған жағдайда тоқтатылады.

Егер ағымдағы қаржы міндеттемесі сол кредитордың алдындағы басқа міндеттемеге айтарлықтай айырмашылығы бар шарттармен ауыстырылатын болса немесе ағымдағы міндеттеменің шарттары айтарлықтай өзгерілсе, мұндай ауыстыру немесе өзгерту бастапқы міндеттемені тануды тоқтату және жана міндеттемені тануды бастау ретінде ескеріледі, ал олардын баланстық құнындағы айырма пайда немесе залал туралы есепте танылады.

Каржы құралдарын өзара есепке алу

Казіргі сәтте заңмен коргалған танылған сомаларды өзара есепке алу құқығы бар болған жағдайда және есеп айырысуы нетто-негізде жасау, активтерді өткізу және сонымен бірге міндеттемелерлі отеу инсті болған жағдайда қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері өзара есепке алуға, ал нетто-сома бухгалтерлік баланс туралы есепте көрсетілуге жатады.

Корлар

Корлар екі шаманың ен азы бойынша есепке алынады: накты өзіндік құн және сатудың таза бағасы.

Корлардың бастапқы құны корлардың орнына жеткізумен және оларды ағымдағы күйге келтірумен байланысты құнделікті қызмет барысында шеккен барлық шығынды өзіне қамтиды.

Сатудың таза мүмкін құны өндірісті аяқтаута арналған есепті шығыстар мен өткізууге кеткен есепті шығындарын шегеріп тастап, кәдімгі құнделікті қызмет барысында сатудың есепті бағасы ретінде анықталады.

Корлардың өзіндік құны орташа олшенген құн әдісін пайдалана отырып айқындалады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Ақша қаражаттары және олардың баламалары

Ақша қаражаттары мен олардың баламаларына кассадагы ақша қаражаттары, талап етілгенге дейінгі банктік шоттардағы қаражат және шартқа сойкес баставпқы етеу мерзімі үш айдан аспайтын басқа да кыска мерзімді жоғары отімді инвестициялар жатады.

Кредиттік мекемелердегі ақша қаражаттарының бухгалтерлік баланс туралы есептегі баставпқы етеу мерзімі бір жылға дейін болып табылады.

«Көрі РЕПО» мәмілелері

Көрі сату міндеттемесі бар келісімдер (бұдан ері – «көрі РЕПО» мәмілелері) шегінде сатып алынған бағалы қағаздар «Ақша қаражаттары және олардың баламалары» бабы бойынша корсетіледі. Сатып алу бағасы мен көрі сату бағасының арасындағы айырма пайыздық кіріс болып табылады және тиімді сыйакы мелшерлемесі адісін пайдаланып «көрі РЕПО» мәмілесінің қолдану мерзімінің ішінде коса есептеледі.

Резервтер

Когамның еткен оқиғаның нәтижесінде пайда болған ағымдағы міндеттемесі (ағымдағы немесе тәжірибеден туындастын) бар болған, осы міндеттемені етеу үшін талап етілген экономикалық пайдалардың жылдыстауы ықтимал болып табылған және осындай міндеттеме сомасына сенімді бағалау алынуы мүмкін болған жағдайда резервтер танылады. Егер Қогам резервтердің отемін алуды көздең отырса, онда отем жеке актив ретінде, бірақ отемді алу күмән тұғызбаган жағдайдаға танылады. Резервке қатысты шығыстар етемақыны шегергенде пайдалар мен залалдар туралы есепте корсетіледі. Егер акшаның уақытша құны эсері елеулі болып табылса, резервтер акшаның уақытша құнының ағымдағы нарығын, сондай-ақ мүмкіндігінше міндеттемеге жататын тәуекелдерді корсететін салықтарды төлегенге дейінгі мелшерлеме бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы анықталады. Дисконттауды пайдалану кезінде белгілі бір уақыт откениен кейінгі резервтегі ұлғаю қаржылық шығыстар ретінде танылады.

Жалгерлік

Шартты жасасу кезінде Қогам келісімнің жалгерлік болып табылатынын-табылмайтынын немесе жалгерлік белгілерінің бар-жоғын бағалайды. Басқаша айтқанда, Қогам шарттың сәйкестендірілген активті пайдалануды етемнің орнына белгілі бір уақыттың ішінде бақылау құқығын беретін-бермейтінің анықтайты.

Жалгер ретінде Қогам

Қогам қыска мерзімді және құны төмен активтерді жалға алушы коспағанда, барлық жалдау шарттарын тану мен бағалауга біріншай тәсіл колданады. Қогам жалдау толемдерін жүзеге асыруға қатысты жалдау міндеттемелерін және базалық активтерді пайдалану құқығын білдіретін пайдалану құқығы түріндегі активтерді таниды.

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер

Қогам жалгерлік басталған күнгі (яғни базалық активтің пайдалануға коллежітімді болатын күнгі) пайдалану құқығы нысанындағы активтерді таниды. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер жиналған амортизация мен құнсыздандыру жиналған залалдарды шегере отырып, жалгерлік бойынша міндеттемелердің қайта бағалауга түзету арқылы баставпқы құн бойынша бағаланады. Активтердің пайдалану құқығы нысанындағы баставпқы құнына жалгерлік бойынша танылған міндеттемелердің шамасы, жұмсалған баставпқы тікелей шығыстар және жалгерлік бойынша алынған ынталандыру толемдерін шегере отырып жалгерлік басталған құні немесе осы құнға дейін жасалған жалгерлік толемдер жатады. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер келесі кезеңдердің ең қысқасының ішінде

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

сызықтық адіспен амортизацияланады: жалгерлік мерзімі немесе активтерді пайдаланудың болжалды мерзімі. Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің сондай-ақ күнсyzдануы тексеріледі.

Жалгерлік бойынша міндеттемелер

Жалдау мерзімі басталған күні Қоғам жалдау мерзімінің ішінде жүзеге асырылуға тиіс жалгерлік төлемдердің келтірілген құны бойынша бағаланатын жалдау бойынша міндеттемелерді таниды. Жалгерлік төлемдерге алынуға тиіс жалгерлік бойынша кез келген ынталандыру төлемдерін шетергендегі бекітілген төлемдер (сонын ішінде мәні бойынша бекітілген төлемдер), индекс пен мешерлемеге байланысты айнымалы жалгерлік төлемдер, және тарату құнының кепілдіктері бойынша төленеді деп күтілетін сомалар жатады. Жалгерлік төлемдерге сондай-ақ Қоғамның сатып алуға опциянды орындайтынына сенімділік жеткілікті болса, сол опциянды орындау бағасы, және, егер жалдау мерзімі Қоғамның жалдауды тоқтатуға опциянды олеуетті орындайтынын көрсететін болса, жалдауды тоқтатуға айыппұл төлемдері жатады. Индекс пен мешерлемеге байланысты емес айнымалы жалгерлік төлемдер осында төлемдерді жүзеге асыруға алып келетін окига немесе жағдай басталған кезеңде шығыстар ретінде танылады (корларды өндіру үшін жұмсалатын жағдайларды коспаганда).

Жалгерлік төлемдердің келтірілген құнын есептеу үшін Қоғам жалгерлік басталған күнгі косымша карыз қаражаттарын тарту мешерлемесін пайдаланады, себебі жалгерлік шарттында белгіленген пайыздық мешерлеме онай анықталған майды. Жалдау басталған күннен кейін жалдау бойынша міндеттемелердің шамасы пайыздардың косып есептелуін көрсете үшін ұлғаяды және жүзеге асырылған жалгерлік төлемдерді көрсете үшін азаяды.

Қыска мерзімді жалгерлік және құны төмен активтерді жалға алу

Қоғам озінің қыска мерзімді жалгерлік шарттарына (яғни жалдау басталған күні жалдау мерзімі 12 айдан аспайтын және базалық активті сатып алуға опционы жок шарттарға) қыска мерзімді жалгерлікке қатысты танудан босатуды колданады. Сонымен катар, Қоғам құны төмен болып саналатын жалгерлік шарттарына құны төмен активтерді жалдауга қатысты танудан босатуды колданады. Қыска мерзімді жалгерлік және құны төмен активтерді жалдау бойынша жалгерлік төлемдер бүкіл жалдау мерзімінің ішінде сызықтық адіспен шығыстар ретінде танылады.

Жалға беруши ретіндегі Қоғам

Қоғамның активті неленумен байланысты барлық дерлік тәуекелдері мен пайдалары оның озінде қалатын жалгерлік операциялық жалгерлік болып жіктеледі. Пайда болатын жалгерлік кіріс сызықтық адіспен бүкіл жалдау мерзімінің ішінде ескеріледі және озінің операциялық сипаттының себебінен пайда немесе залал туралы есепте түсімге косылады. Операциялық жалгерлік шарттың жасасу кезінде жұмсалған бастапқы тікелей шығыстар жалгерлікке берілген активтің баланстық құнына косылады және жалдаудан түсken кірістің негізі сияқты негізбен бүкіл жалдау мерзімінің ішінде танылады. Шартты жалдау төлемі түсімнің құрамында ол алынған кезеңдегі түсімнің құрамында танылады.

Жұмыскерлерге берілетін сыйакылар

Жұмыскерлерге берілетін сыйакыларға мыналар жатады: енбекақы, алеуметтік қамтамасыз стүте жарналар, жыл сайынғы толенетін демалыс ақысы және сыркаттануына байланысты толенетін демалыс, Қазақстан Республикасының сибек заннамасында кезделген етемақылар мен кепілдіктер, сыйлықақылар, сондай-ақ ақшалай емес нысандагы сыйакылар, және басқа да төлемдер сияқты жұмыскерлерге берілетін қыска мерзімді сыйакылар.

Қоғам жұмыскердің көрсеткен қызметтерінің орынна төлеуге жататын жұмыскерлерге берілетін қыска мерзімді сыйакылардың дисконтталмаган шамасын таниды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім

Қоғамның қызметі келесі негізгі жұмыстар мен қызметтер турлөрін орындаумен байланысты:

- ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы бірынғай талаптарды, сондай-ақ ақпараттандырудың сервистік моделін іске асыру ережелерін сақтауды қамтамасыз ету;
- жүйелік-техникалық қызмет көрсетуді және «электрондық үкіметтің» ақпараттық коммуникациялық инфрақұрылым обектілерін сүйемелдеуді үәкілдепті орган бекіткен тізбеке сайкес жүзеге асыру;
- ақпараттық-коммуникациялық қызметтер каталогына сәйкес «электрондық үкімет» ақпараттық коммуникациялық инфрақұрылымының негізінде мемлекеттік органдарға ақпараттық коммуникациялық қызметтерді көрсету;
- мемлекеттік органдарға олардың ведомстволық бағынышты ұйымдарына, жергілікті езін езі басқару органдарына, сондай-ақ үәкілдепті орган анықтаған және мемлекеттік органдардың бірынғай телік ортасына қосылған басқа да ақпараттандыру субъектілеріне олардың электрондық ақпараттық ресурстары мен ақпараттық жүйелері және т.б. жұмыс істеп тұруы үшін байланыс қызметтерін көрсету.

Негізгі қызмет түрлеріне кәтысты түсім белгілі бір уакыт кезеңінің ішінде (мерзімді негізде) танылады, себебі кезең ішіндегі түсімді тану үшін критерийлер орындалады, яғни сатып алушы бір уакытта Қоғам ұсынатын пайдаларды алады және тұтынады.

Қоғамның сатып алушылармен жасасатын шарттарына, адette, бір ортақ уакыт негізінде көрсетілетін орындалуға жататын бір немесе бірнеше міндеттер жатады. Қоғамның айнымалы етемакының әсері жок, себебі шартта мәміле бағасының бір болігін белу қажет болатын орындалуға тиіс жекелеген міндеттер болып табылуы мүмкін басқа уәделер қарастырылмаган (мысалы, сатып алушылардың ниеттестік бағдарламасы бойынша берілетін жұлделі ұпайлар кепілдіктері).

Әдетте, Қоғам сатып алушылардан толемдерді қызметтер көрсетілген сон алады. Сирек жағдайларда Қоғам қыска мерзімді аванстық толемдерді алады. ХКЕС (IFRS) 15 қарастырылыған практикалық сипаттагы жөнілдікті пайдаланудың натижесінде, егер шартты жасасу кезінде Қоғам уаде берілген қызметті сатып алушыға табыстау мен сатып алушының мұндай қызметті толеуінін арасындағы кезең бір жылдан аспайтын болса, Қоғам уаде берілген етемакы сомасын қаржыландырудың слеулі компонентінің әсерін ескере отырып түзетпейді.

Шарт бойынша активтер

Шарт бойынша актив Қоғамның сатып алушыға берген қызметтердің орнына етемакы алуға құқығы болып табылады. Егер Қоғам қызметтерді сатып алушы етемакыны толегенге дейін немесе етемакы сатуга тиіс болып табылатын етемакыға айналғанға дейін табысталаса, онда шартты болып табылатын алтынған етемакыға қатысты шарт бойынша актив танылады.

Саудазық дебиторлық берешек

Дебиторлық берешек Қоғамның шартсыз (яғни мұндай етем толеуге жататын етемге айналатын, уақыттың отуі ғана себепшіл болған кездің басталуы) болып табылатын етемге құқығын ұсынады. Қаржы активтеріне қатысты есеп саясаты ХКЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» болімінде каралған.

Шарт бойынша міндеттемелер

Шарт бойынша міндеттемелер – бұл Қоғамның сатып алушыдан сол үшін етемакы алатын (немесе алған) қызметтерін (тауарларын) сатып алушыға беру міндеті. Егер сатып алушы етемакыны Қоғам қызметті сатып алушыға бергенге дейін толесе, шарт бойынша міндеттеме толемді жасаған кезде немесе толем толенуге тиіс болған кезде (одан бүрын не болғанына қарай) танылады. Шарт бойынша міндеттемелер Қоғам шарт бойынша оз міндеттерін орындаған кезде түсім ретінде танылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Қаржылық кірістер /шығыстар

Амортизацияланған құны бойынша және пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын, сондай-ақ озге жыныстық кіріс, пайыздық кіріс немесе шығыс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын барлық қаржы құралдары бойынша тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып танылады.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме – бұл қаржы құралының болжалды пайдалану мерзімі бойына немесе егер бұл орынды болса қаржы активінің немесе міндеттемесінің таза тенгерімдік құнына дейінгі ұзақтығы кемдеу кезеңінде күтілетін келешек тәлемдерді немесе акша қаражатының түсімін дәл дисконттайдын мөлшерлеме. Пайыздық кіріс пайдалар мен залалдар туралы есепте қаржыландырудан алтынган табыс ретінде көрсетіледі.

Ағымдағы табыс салығы

Активтер және ағымдағы пайда салығы бойынша міндеттемелер салық органдарынан етелуге немесе салық органдарына толеуге болжанып отырган сома бойынша бағаланады.

Осы соманы есептеу үшін колданылатын салық ставкалары мен салық заннамасы – бұл Қоғам ез қызметін жүзеге асыратын және салық салынатын кіріс алатын Қазақстан Республикасында есепті күні кабылданған немесе накты қабылданған ставкалар мен зандар.

Тікелей менишік капиталда танылған баптарға жататын ағымдағы табыс салығы пайда пен залалда емес, менишік капитал құрамында танылады. Үйім басшылығы соган қатысты тиісті салық заннамасы артүрлі түсіндірілуі мүмкін салық декларацияларында көрсетілген позицияларды мерзімді етіп бағалайды және қажетіне қарай бағалау міндеттемелерін құрады.

Озге кірістер және шығыстар

Басқа кірістерге активтердің есептен шығуынан түсken кіrіster, бағамдық айырмадан кіrіster, басқа кіrіster (айыппулдар, осімпулдар, қаржы активтері бойынша құнсызданудан болған залалды қалпына келтіруден түсken кіrіster) түріндегі кіrіster жатады.

Шығыстар пайда болған сайын танылады және қаржылық есептіліктегі сол шығыстар жататын кезеңде, коса есептеу әдісінің негізінде көрсетіледі. Шығыстарға кіrіs алу үшін қажетті шығыстар (өзіндік құнға косылатын шығыстар), жалпы және әкімшілік шығыстар, еткізу бойынша шығыстар, сыйакылар бойынша шығыстар. Қоғамның әдеттегі қызметінің барысында пайда болатын басқа шығыстар жатады.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған табыс салығы болашақ кезеңдерге кешірілген салық шығынына және активтер мен міндеттемелердің салық базасы мен олардың қаржылық есептіліктегі баланстық құны арасында туындастын уақытта айырмаларға қатысты міндеттемелердің баланстық әдісімен есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мына жағдайлардан басқа, барлық салық салынатын уақыт айырмалары бойынша мойындалады:

- кейінге қалдырылған салық міндеттемесі бизнесі біріктіру болып табылмайтын мөміленін барысында гудвилді, активті немесе міндеттемені бастапқыда мойындау нәтижесінде туындастын және операцияны жасау сөтіне бухгалтерлік табыска да, сол сиякты салық салынатын табыска немесе шығынга ықпал етпейді; және
- еншілес үйымдарға, қауымдастыран компанияларға, сондай-ақ бірлескен қызметкө көтүсі үлестермен инвестициялармен байланысты салық салынатын уақыт айырмашылықтарына қатысты егер уақыт айырмасының уақыттың азайып белінуін бакылау мүмкін болса және уақыт айырмасы таяу болашақта азаймайтындығына елеулі мүмкіндік бар болса.

Кейінге қалдырылған салық активтері, мына жағдайлардан басқа, соган карсы есептен шыгарылатын уақыт айырмалары, пайдаланылмаган салық жөнілдіктері мен пайдаланылмаган салық шығындары есепке алынуды мүмкін салық салынатын пайда болады деген едәуір ықтималдылық болатын дәрежеде

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

барлық есептен шыгарылатын уақыт айырмалары, пайдаланылмаган салық жөнілдіктері және пайдаланылмаган салық шығындары бойынша мойындалады:

- есептен шыгарылатын уақыт айырмасына көзісты кейінге қалдырылған салық активі бизнесі біріктірудің салдарынан емес пайда болған және операцияны жасау сәтіне бухгалтерлік табысқа да, сол сияқты салық салынатын табысқа немесе шығынға ықпал етпейтін активті немесе міндеттемені бастапқыда мойындау нәтижесінде туындағы; және
- еншілес үйымдарға, ассоциацияларға инвестициялармен, сондай-ак бірлескен кәсіпорындарға көзісу үлестерімен байланысты есептен шыгарылатын уақыт айырмаларына көзісты кейінге қалдырылған салық активтері уақыт айырмалары келешекте пайдаланылады және соган карсы уақыт айырмалары колданылуы мүмкін салық салынатын пайда орын алады деген айтартылған ықтималдылық бар дәрежеде гана мойындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық күні әрбір есепті күнге қайта қаралып, кейінге қалдырылған салық активтерінің барлығын немесе бір болігін пайдалануға мүмкіндік беретін жеткілікті салық салынатын табысқа кол жеткізу шамалы деп бағаланатын дәрежеде азаяды. Мойындалған кейінге қалдырылған салық активтері әрбір есепті күнге қайта қаралады және келешек салық салынатын пайда кейінге қалдырылған салық активтерін пайдалануға мүмкіндік береді деген есауір ықтималдық туындаған дәрежеде гана мойындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелер кабылданған немесе нақты кабылданған есепті күнгі жағдай бойынша салық мелшерлемелерінің (және салық заңнамасының) негізінде актив еткізіледі, ал міндеттеме отеледі деген есепті жылда колданатын болады деп болжанатын салық мелшерлемелері бойынша бағаланады.

Пайда немесе шығын құрамында мойындалған баптарға көзісты кейінге қалдырылған салық пайда немесе шығын құрамында мойындалмайды. Мерзімі ұзартылған салықтар баптары олардың негізіндегі операцияларға сәйкес не болмаса басқа да жиынтық кірістің құрамында немесе тікелей капиталда мойындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелері, егер зәни тұрғыдан бекітілген ағымдагы салық активтері мен міндеттемелерді есепке алу құқығы болса және кейінге қалдырылған салықтар дәл сол салық салынатын компанияға немесе салық органына көзісты болса, бір біріне карсы есепке алынады.

Косылған күн салығы (ҚҚС)

Сату бойынша ҚҚС тауарларды жөнелту немесе қызметтерді көрсету кезінде бюджетке төленуі тиіс. Сатып алу бойынша ҚҚС онім берушіден салық шот-фактурасын алған кезде сату бойынша ҚҚС-пен есепке жатызылуы тиіс.

Активтерді немесе қызметтерді сатып алу бойынша туындаған ҚҚС салық органы етемеген жағдайларды коспағанда, түсім, шығыстар мен активтер ҚҚС сомасын шегере отырып танылады; бұл жағдайда ҚҚС тиісінше активті сатып алуға арналған шығындардың бір болігі немесе шығыстар бабының бір болігі ретінде танылады.

Салық заңнамасы нетто-негізде ҚҚС бойынша бюджетпен есеп айырысуды жүргізуге рұқсат береді. Тиісінше, есеп айырысу есепті күні жүзеге асырылмаган сату және сатып алу бойынша ҚҚС неттонегізде бухгалтерлік баланс туралы есепте көрсетіледі.

Дебиторлық және кредиторлық берешек ҚҚС сомасын ескере отырып көрсетіледі.

Салық органы етейтін немесе оған толенетін ҚҚС таза сомасы етсуге және басқа салықтар бойынша алдын ала төлеуге ҚҚС құрамына, сондай-ак бухгалтерлік баланс туралы есепте көрсетілген төлеуге езге салықтардың құрамына енгізіледі.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Акционерлік капитал

Жай акциялар

Жай акциялар меншікті капитал ретінде жіктеледі. Жай акциялар мен акцияларга опциондарды шыгаруға тікелей байланысты қосымша шығындар салық әсерін ескере отырып, меншікті капиталдың шамасынан шегерім ретінде көрсетіледі.

Дивидендтер

Қоғам болу бекітілген және бұдан былай Қоғамның қалауы болып табылмаган жағдайда бас үйымның акционерлеріне акша қаржаты мен ақшалай емес активтерді балтуғе катысты міндеттемені таниды. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес белуді акционерлер бекітеді. Тиісті сома тікелей меншікті капитал құрамында танылады.

Ақшалай емес активтерді белу сәтінде міндеттеменің баланстық құны мен болінген активтердің баланстық құны арасындағы айырма пайдалар мен залалдар туралы есепте танылады.

Дивидендтер туралы акпарат, егер олар есепті күнге дейін ұсынылса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ шыгаруға қаржылық есептілік бекітілген күнге дейін ұсынылса немесе бекітілсе (жарияланса), есептілікте ашылады.

Байланысты тараптар

Байланысты тараптарға Қоғамның Жалғыз акционері, негізгі басқарушылық персонал және дауыс беруші акцияларының басым үлесі тікелей немесе жанама түрде Жалғыз акционерге немесе Қоғамның негізгі басқарушылық персоналына тиесілі үйымдар, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Үкіметі бақылайтын үйымдар жатады (34-ескертпе).

Қаржылық есептілікте пайдаланушылар байланысты тараптардың арасындағы қарым-қатынастардың әсері туралы пікір қалыптастыру үшін осы байланысты тараптардың арасында операциялардың жүзеге асырылған-асырылмаганына қарамастан бақылау бар болған жағдайларда Қоғамда байланысты тараптардың арасындағы қарым-қатынастар туралы акпарат ашылады.

Есепті күннен кейінгі оқигалар

Есепті күннен кейінгі оқигаларға есеп беретін күн мен қаржылық есептілікті (түзетуші оқигалар) шыгаруға бекіткен күннің арасында орын алғының жағымды және жағымсыз оқигалар жатады. Есепті жыл аяқталғаннан кейін басталған және түзетуші оқигалар болып табылмайтын оқигалар, егер маңызды болса, қаржылық есептілікке ескертпелерде ашылады.

Шартты міндеттемелер және шартты активтер

Шартты міндеттемелер қаржылық есептілікте танылмайды. Мұндай міндеттемелер туралы деректер экономикалық пайдаларды құрайтын ресурстарды жылдыстау ықтималдығы томен болатын жағдайларды қоспағанда, қаржылық есептілікке ескертпелерде ашылады.

Шартты активтер қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Осындай активтермен байланысты экономикалық пайдаларды алу ықтималдығы бар болған жағдайда көрсетілген активтер туралы деректер ескертпелерде ашылады.

4. МАҢЫЗДЫ ПАЙЫМДАУЛАР ЖӘНЕ БАГАЛАУЛАРМЕН БАЙЛАНЫСТЫ НЕГІЗГІ БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ

Қоғамның қаржылық есептілігін дайындау оның басшылығынан түсімнің, шығыстардың, активтер мен міндеттемелердің есептілікте ұсынылатын сомасына, сондай-ақ шартты міндеттемелер туралы ақпаратты ашуға әсер ететін пайымдау шыгаруды және бағалау мәндері мен есепті кезеңнің сонындағы жол берулерді айқындауды талап етеді. Алайда, осы жол берулерге және бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік болашакта оларға қатысты осындағы жол берулер мен бағалаулар кабылданатын активтің немесе міндеттеменің баланстық құнына елеулі түзетулерді талап етуі мүмкін нәтижелерге алып келуі мүмкін.

Бағалау мәндері және жорамалдар

Келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын маңызды түзетулерге себеп болуы мүмкін есептің күнгі бағалаулардагы болашак туралы негізгі жол берулер мен белгісіздіктің өзге де негізгі көздері теменде қаралады. Қоғамның болжамдары мен бағалау мәндері қаржылық есептілікті дайындау кезінде кол жеткізген басталық деректерге негізделген. Алайда, қазіргі жағдайлар мен болашакқа қатысты болжамдар нарықтық өзгерістерге немесе Қоғамның бакылауынан тыс жағдайларға байланысты өзгеруі мүмкін. Мұндай өзгерістер болжамдарда олар орын алған кезде көрсетіледі.

Каржы активтерін тану және олардың құнсыздандыру

Қоғам қаржы активтерінің құнсыздандыру бойынша резервті есептеу кезінде ХКЕС (IFRS) 9 «Каржы құралдары» талаптарына сәйкес күтілетін кредиттік залалдар моделін колданады.

Саудалық және баска дебиторлық берешекке қатысты Қоғам стандартта көзделген онайлатылған тәсілді колданды және бүкіл мерзім ішіндегі кредиттік залалдарды есептеді. Компания қарыз алушыларға тән болжалды факторларды және жалпы экономикалық жағдайларды ескере отырып түзетілген кредиттік залалдардың пайда болуының өз бүрнинг тәжірибесіне сүйеніп, бағалау резервтері матрицасын пайдаланды. 2022 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздандыру бойынша резервтер: 15 098 мың тенге мелшерінде (2021 ж. 31 желтоқсанда: 10 129 мың тенге) саудалық дебиторлық берешек бойынша танылды. (8-ескертпе). Резерв мелшерінің аз болуын Қоғамның негізгі тапсырыс берушілерінің республикалық бюджеттен қаржыландырылатын, және, сәйкесінше, кредиттік тәуекелі тәмен Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары болып табылатынымен түсіндіруге болады.

Кредиттік мекемелердегі есеп айрысу және депозиттік шоттардагы акша қаражаттарының құнсыздандыруына қатысты Қоғам кредиттік тәуекелдерді талдауды және құнсыздандырудан болған залалдарды қаржы активтері болатын кезеңдерге қарай есептеуді көздейтін жалпы тәсілді колданды. ХКЕС (IFRS) 9 «Каржы құралдары» бойынша резервтерді есептеу әдіstemесіне» сәйкес жасалған есептеулердің негізінде Қоғам 2022 ж. 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша кредиттік мекемелердегі есеп айрысу шоттарына орналастырылған акша қаражаттарының құнсыздандыру бойынша 254 мың тенге (2021 ж.: 15 428 мың тенге) мелшеріндегі резервті танылды (5-ескертпе).

2019 ж. Қоғам басшылығы кредиттік мекемелерде депозиттерде орналастырылған акша қаражаттарына қатысты құнсыздандыру бойынша резервтерді тану/танымауга қатысты бағалауды кайта қаралды: депозитті жапкан соң Қоғам дереу келесі мерзімге депозит ашатындықтан кредиттік мекемелердегі депозиттік шоттардагы акша қаражаттарына қатысты кредиттік тәуекел сакталып қалады. 2022 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық есептілікте атаптап активтер бойынша 4 840 мың тенге (2021 ж.: 3 240 мың тенге) мелшерінде құнсыздандыру бойынша резерв танылды (5-ескертпе).

Ұзақ мерзімді қаржы активтерінің (облигациялардың) анықтамалық құны

2017 ж. карашада КР Ұлттық Банкі КР Үкіметімен және, үшінші тарап, «Қазакмыс» корпорациясы» ЖШСмен бірлесіп, «RBK» банкі АҚ қаржылық жағдайын жақсарту жөніндегі шекті келісім жасасты. Үкіметтің 2017 ж. 7 карашадагы Каулысына сәйкес 2017 ж. 27 желтоқсанда «RBK» банкі АҚ-на баланстық құны 364 189 мың тенгеге құрайтын банктік салымдары «DSFK (ДСФК) арнасы қаржы компаниясы» ЖШС-н 1 тенге номиналдық құны 1 тенгеге тен, жылдық 0,01% пайыздық

4. МАҢЫЗДЫ ПАЙЫМДАУЛАР ЖӘНЕ БАҒАЛАУЛАРМЕН БАЙЛАНЫСТЫ НЕГІЗГІ БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ (жалғасы)

мешерлемесімен 15-жылдық купондық облигацияларына айырбасталды. «Қазақмыс» корпорациясы серіктестігіне 100 119 мың тенге шегіндегі соманы 5 жылдан кейін өтейтін кепілдік (бұдан әрі - Кепілгер) берілді. Кепілдіктін шарттары:

- Кепілгердің максималды жауапкершілігі 100,119 мың тенге сомасынан аспайды;
- Кепілдік бойынша талап облигацияларды орналастырган күннен кейін 5 жыл өткен сонь барлық облигация үсташылар «DSFK (ДСФК) арнайы каржы компаниясы» ЖШС-нен кемінде 122 000 000 мың тенге жалпы сомасын алады;
- Кепілгердің максималды жауапкершілігінің мөшері барлық облигация үсташылардың көрі телеп алу сомасынан тыс алған 72 000 000 мың тенге мөшеріндегі облигацияларды көрі телеп алу сомасына ғазайтылады (пропорционалды негізде).

Кепілдік Қоғамның отініші бойынша облигациялар шыгарылған күннен бастап бес жыл өткен сонь талап етілуі мүмкін. 2022 жылғы желтоқсанда кепілдік мерзімі аяқталуына байланысты және Қоғам оны талап ету күкігін дереу пайдалануға ие. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша облигацияларға инвестициялардың баланстық құны қысқа мерзімді активтердің құрамына кайта жіктелген.

Анықтама: «DSFK (ДСФК) арнайы каржы компаниясы» ЖШС-н орналастырылған облигацияларының жалпы сомасы 335 000 000 мың тенгені құрайды.

Есепті күні «DSFK (ДСФК) арнайы каржы компаниясы» ЖШС-нен алынған акша каражаттарының жалпы сомасы облигацияларды телеп алудың нәтижесінде 222 695 мың тенге берешек сомасынан 3 080 мың тенгені (2021 ж.: 13 236 мың тенгені) құралы. Есепті күнге жасалған каржылық есептілікте 222 695 мың тенге (2021 ж.: 225 775 мың тенге) мөшерінде құнсыздандыру резерв танылды.

Болашактагы облигацияларды мерзімінен бұрын өтсөн мерзімдері мен сомаларына, змитенттің не Кепілгердің Қоғамның акша каражаттары мен банктік салымдары орналастырылған кредиттік мекеменің кредиттік рейтингісіне немесе каржылық жағдайына қатысты кез келген өзгерістер каржы активтерінің баланстық құнын бағалауга өсер тигізуі мүмкін. Басшылық жоғарыда көрсетілген активтермен байланысты ықтимал тәуекелдерге қатысты қолжетімді ақпаратты талдайды.

Жағерлікті ұзартуға опционы немесе тоқтатуға опционы бар шарттар бойынша жағерлік мерзімін анықтау – Қоғам жағер ретінде

Қоғам жақдау мерзімін оның орындалатынына сенімділік жеткілікті болса, жақдауды ұзартуға опционы қарастырылған кезеңдері немесе, егер оның орындалмайтынына сенімділік жеткілікті болса, жақдауды тоқтатуға опционы қарастырылған кезеңдері бар, мерзімінен бұрын тоқтатуға жатпайтын мерзім ретінде аныктайды.

Қоғамның мерзімі бір жылдан асатын жер төлімдерін жақдау шарттары, сондай-ақ жақдауды тоқтатуға опционынан құралатын бірнеше құрал-жабдықтарды жақдау шарттары бар. Қоғам пайымдауды жақдауды тоқтатуға опционында орындаітынына жеткілікті сенімділігінің бар-жогын бағалау үшін пайдаланады. Бұл ретте ол опционында кез келгенін орындау үшін экономикалық ынтаның пайда болуына алып келетін барлық орынды факторларды ескереді. Жағерлік басталған күннен кейін елеулі оқиға пайда болған немесе Қоғамның бақылауына жататын және оның жақдауды тоқтатуға опционы орындау (немесе орындаамау) кабілеттіне өсер ететін мән-жайлар өзгерген (мысалы, жаға алынған мүлікті айтарлықтай жетілдіру немесе жаға алынған активті Қоғам жақеттіліктеріне сай айтарлықтай бейімдеу) жағдайда жақдау мерзімін кайта бағалайды.

13-ескертпенде жақдау мерзімін айқындау кезінде ескерілмеген жақдауды тоқтатуға арналған опционында бар жақдау шарттары туралы толық ақпарат берілген.

4. МАҢЫЗДЫ ПАЙЫМДАУЛАР ЖӘНЕ БАГАЛАУЛАРМЕН БАЙЛАНЫСТЫ НЕГІЗГІ БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ (жалғасы)

Жалгерлік – қосымша қарыз қаражаттарын тарту молшерлемесін анықтау

Қоғам жалгерлік шартында келісілген пайыздық молшерлемені оңай анықтай алмайды. Сондыктан ол қосымша қарыз қаражаттарын тарту молшерлемесін пайдаланады – бұл Қоғамның ұксас мерзімге және ұксас қамтамасыз стүмен құны ұксас экономикалық жағдайлардагы пайдалану құқығы нысанындағы активтің құнына ұксас активті алу үшін қажетті қарыз қаражаттарын алу кезінде колданатын молшерлемесі. Осылайша, пайыз Қоғамның «толеуге тиіс болатын» ... көрсетеді. Оны анықтау, егер бақыланатын молшерлемелер болмаса, есептік бағалауларды тарап етеді. Қоғам қосымша қарыз қаражаттарын тарту молшерлемесін бақыланатын басталқы деректерді пайдалана отырып – Қазакстан Республикасының Улттық Банкінің жалгерлік басталған күнгі статистикалық деректерінін маліметтері бойынша анықтайды.

Мулікті сенімгерлік басқару шарты

Қоғамға 07.11.2019 ж. №2/38 Шарттың негізінде төлең алу құқығынсыз 5 (бес) жылдық мерзімге Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэробарыш енеркесібі министрлігінің «Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарының электрондық құжат айналымы бірыншай жүйесі» мемлекеттік ақпараттық жүйесі сенімгерлік басқаруга берілген. Баланстық құны 105 254 мың тенгени құрайтын «ЭҚАБЖ» бағдарламалық өнімінен және баланстық құны 2 128 мың тенгени құрайтын лицензиялық бағдарламалық жасақтамадан құралатын мүлік 2019 ж. 15 қарашада Компанияға табысталды. Жасалған сенімгерлік басқару шартының аясында Қоғам мемлекеттік органдарды платформаны аудару арқылы бұлтты құжат айналымына аударуға міндеттенеді. Меншік құқықтары Қоғамға аудыспайтындықтан, басшылық осы шарттың аясында алынған активтерді қаржылық есептілікте көрсетпей, баланстан тыс шоттарда ескеру туралы шешім қабылдады.

02.06.2021 жылғы № 2/23/5953 шарт негізінде «Электрондық үкіметтің «веб-порталы», «Электрондық үкіметтің «шлюзі», «Мобильдік үкімет», «Е-лицензиялау» мемлекеттік Деректер қоры», Қазақстан Республикасы цифрлық даму, инновациялар және аэробарыш енеркесібі министрлігінің «Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының «электрондық үкіметтінің «столем шлюзі» ақпараттық жүйелері 5 (бес) жыл мерзімге сатып алу құқығынсыз сенімгерлік басқаруга берілді. Баланстық құны 3 006 526 мың тенге болатын мүлік Қоғамға 2021 жылғы 4 маусымда берілді.

Жасалған сенімгерлік басқару шарты шенберінде Қоғам ҚР Үкіметтінің 2017 жылғы 12 желтоқсандағы № 827 қаулысына сәйкес электрондық үкімет компоненттерін дамыту мақсатында шартпен бекітілген іс-шараларды қамтамасыз етуге міндеттенеді. Меншік құқыты компанияға аудыспайтындықтан, басшылық осы шарт шенберінде алынған активтерді қаржылық есептілікте көрсетпестен баланстан тыс шоттарда есепке алу туралы шешім қабылдады.

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімі

Қоғам негізгі құралдар мен амортизацияланатын материалдық емес активтердің калған пайдалы қызмет мерзімін, кемінде, әр қаржылық жылдың сонына қарай бағалайды және егер күтілген болжамдар езгерісге жасалған алдыңғы бағалаулардан езгеше болса, МСБУ 8 «Есептік бағалаулардагы езгерістің есеп саясаты және кателер» сәйкес есептік бағалаулардагы езгерістер ретінде ескереді. Бұл кателер негізгі құраштардын, материалдық емес активтердің және пайдалар мен залалдар туралы есепте танылған тозудың баланстық құнынын сомасына елеулі әсер етуі мүмкін.

Әзірлеуге жұмсалған шығыстар

Әзірлеуге жұмсалған шығыстар Қоғамның есеп саясатына сәйкес капиталданырылады. Шығыстардың бастапқы капиталданырылуы басшылықтың технологиялық және экономикалық жүзеге асушылықтың, аддитте, жобаларды жүзеге асырудың белгіленген моделіне сәйкес жоба белгілі бір кезенге жеткен кезде шалдықкыш болады деген пайымына негізделген. Капиталданырылуы мүмкін сомаларды анықтау үшін басшылық жобадан күтілетін акша ағындарына, дисконтуға молшерлемелеріне және пайда алушын күтілетін мерзіміне қатысты жорамалдарды қабылдайды.

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қарнылық есептілікке ескертпе
(мын, қазақстандық тенге)

4. МАҢЫЗДЫ ПАЙЫМДАУЛАР ЖӘНЕ БАҒАЛАУЛАРМЕН БАЙЛАНЫСТЫ НЕГІЗГІ БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ (жалғасы)

2022 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша капиталданырылған шығыстардың баланстық күны 53 000 мын тенгінің күрделілігі (2021 ж.: 92 526 мын тенгіні) (14-ескертпе).

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздандыру

Әрбір есептің күні Қоғам активтердің ықтимал құнсыздандыру белгілерінің болуын анықтайтын. Егер ондай белгі бар болса, Қоғам активтің өтелетін күнін есептейді. Активтің өтелетін күні – бұл келесі шамалардың ең жоғарысы: активтің немесе акша ағындарын туындататын болімшениң сату шығыстары мен активті пайдаланудан болған құндылық шегерілген аділ күні. Өтелетін күн актив басқа активтер немесе активтер топтары туындататын ағындардан кебінесе тәуелсіз болатын акша қаржаттарының ағындарын туындатпайтын болса гана жеке актив үшін анықталады. Егер активтің баланстық күні оның өтелетін күнінан асып кетсе, актив құнсыздандыған болып есептеледі және өтелетін күнга дейін шығынға жазылады. Пайдалану күнін бағалау кезінде күтілетін акша ағындары ақшаның уақытша құнның ағымдағы нарықтық бағаларын және активтерге тән тәуекелдердің көрсететін салық салтуға дейінгі дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып, ағымдағы күнға дисконтталаады.

2022 және 2021 ж. 31 желтоқсанға дейін Қоғам қаржылық емес активтердің құнсыздандыруының ешкандай белгілері жок екенін аныктады.

Салық салу

Қазақстанның түрлі заңнамалық актілері мен нормалары әрдайым анық жазыла бермейді. Жергілікті, өнірлік және республикалық салық органдары арасында пікір алшақтығы орын алты мүмкін. Бұл ретте, салық органдары косымша салықтарды косымша есептеген жағдайда, айыппұлдар мен осімпұлдардың колданыстагы мөлшері едәуір мөлшерде белгіленген; айыппұлдардың мөлшері косымша есептеген салық сомасының 50% күрайды және есімпұл мөлшері уақытылы таленбекен салық сомасынан Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің кайта қаржыландыру мөлшерлемесінің 1.25-ін күрайды. Нәтижесінде айыппұлдар мен осімпұлдар коса есептеген салық сомасынан едәуір асып кетуі мүмкін. Жоғарыда көрсетілген белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұл санкцияларының және осімпұлдардың олеуетті сомасы, егер мұндай косымша есептеулер туындаса, осы уақыт бойынша шығыстарға жатқызылған және есепті күнгі жағдай бойынша есептеген сомалардан еседулі түрде асып кетуі мүмкін. Бағалар мен накты толенген сомалар арасындағы айырмашылыктар, егер олар туындаса, болашақ операциялық нәтижелерге айтарлықтай асер етуі мүмкін.

Қоғам мен «Технопарк Алатау» ЖШС арасындағы 2021 жылғы 10 желтоқсандағы №ОД-23/2021 «Инновациялық технологиялар паркі» еркін экономикалық аймагына (бұдан орі ЕЭА) көтүсушы ретінде қызметті жүзеге асыру туралы шарт негізінде, соңдай-ақ тұлғаның ЕЭА көтүсушысы ретінде тіркелгенін куаландыратын куалігі, 2021 жылғы 13 желтоқсандағы №03-356 тіркеуімен Қоғам 13.12.2021 бастап ЕЭА көтүсушыларының бірыңғай тізіліміне енгізілді. Осыған байланысты ЕЭА-ға жататын қызметтің басым түрлерінің тізбесіне кіретін жекелеген жұмыс түрлері бойынша женилдіктер колданылатын болады, олар табыс және взге салықтарға көтүсушы салық жүктемесін елеулі түрде темендегеді. 2022 жылғы 100.00 ТНК деректері бойынша Қоғам ИТП ЕЭА резиденті ретінде көзделген салық женилдіктерін пайдаланды және бюджетке толенуге жататын корпоративтік табыс салығы (Салық кодексінің 302-бабы) қызметтің басым түрлерін жүзеге асыру нәтижесі болып табылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілтін қызметтерді өткізуден алынған кірістер бойынша 100 пайызға азайтылды.

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікке ескертпе
(мың қазақстандық тенгемен)

4. МАҢЫЗДЫ ПАЙЫМДАУЛАР ЖӘНЕ БАҒАЛАУЛАРМЕН БАЙЛАНЫСТЫ НЕГІЗГІ БЕЛГІСІЗДЕК КӨЗДЕРІ (жалғасы)

Кейінге қалдырылған салықтар

Қоғам Қазақстан Республикасының салық заннамасына сәйкес есепті кезең аяқталғаннан кейін гана корпоративтік табыс салығын есептеу мен талеу міндеттемесін анықтайты. Кейінге қалдырылған салық есептілік күнінде активтер мен міндеттемелердің салықтық базалары мен қаржылық есептілік максатында олардың баланстық құны арасындағы уақытша айырмашылықтарды анықтау арқылы бухгалтерлік баланс адісі бойынша есептеледі. Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны өр есепті күнге қайта қаралады. Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелерін бағалаудагы өзгерістер пайдалар мен залалдар туралы есепте көрсетіледі.

5. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2021 жылғы жағдай бойынша ағымдағы банктік шоттардағы (КЗТ) акша қаражаттары мен олардың баламалары мынадай түрде ұсынылған:

мың тенгемен	2022 жыл	2021 жыл
Банктік депозиттер	4 640 000	13 200 000
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ ағымдағы банктік шоттарындағы акшалай қаражат	36 463	26 678
Кредиттік рейтингсіз бастапқы мерзімі үш айдан аз сатып алу және кері сату шарттары («кері РЕПО»)	35 642 871	16 758 990
«Банк Центркредит» АҚ ағымдағы банктік шоттарындағы акшалай қаражат	3	3
Құнсыздандыру болған шығындар үшін бағалау резерві	(5 094)	(18 668)
Барлығы	40 314 243	30 267 003

Қоғамның шоттарындағы акша қозғалысы тікелей адіспен жасалған әрбір қаржы жылы үшін акша қозғалысы туралы есептерде ұсынылған.

ХКЕС (IFRS) 9 сәйкес есепті күні қаржы активтері (банктердегі шоттардағы акша қаражатының қалдықтары) бойынши күтілетін кредиттік залалдарға бағалау жүргізілді және ККЗ бойынша резерв (күтілетін кредиттік залалдар) – 5 094 мың тенге молшерінде танылды, оның ішінде депозит бойынша 4 840 мың тенге.

ККЗ бойынша резерв

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
1 кантарга	18 668	56 982
Есептеген	5 094	18 668
Кері	(18 668)	(56 982)
Барлығы	5 094	18 668

«Улттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікке ескертпе
(мың қазақстандық тенге)

5. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ (жалғасы)

2022 ж. және 2021 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша депозиттік шоттардагы ақша қаражатының калдығы.

мың тенгемен	2022 жыл	2021 жыл
«Банк ЦентрКредит» АҚ	2 400 000	3 400 000
«ForteBank» АҚ	-	3 400 000
«Казахстан Халық банкі» АҚ	2 240 000	6 400 000
Барлығы	4 640 000	13 200 000

6. АМОРТИЗАЦИЯЛАНГАН ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРИ

2017 жылғы желтоқсанда Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 7 қараңадағы шешіміне сәйкес топ «RBK банк» АҚ (бұдан ері – «RBK банк») орналастырылған қаражаттпен сатып алуды төлей отырып, «DSFK арнайы қаржы компаниясы» ЖШС облигацияларын (бұдан ері – «DSFK облигациялары») сатып алды. Облигациялардың номиналды сомасы 364 190 мың тенгені қурады, облигациялар саны – 364 190 мың дана. DSFK облигацияларының сыйакы мөлшерлемесі жылдық 0,01% және отеу мерзімі 15 жыл.

Кепілдік қоғамның сұранысы бойынша облигациялар шыгарылған күннен бастап бес жыл еткен сон тапап етілуі мүмкін. 2022 жылдың желтоқсанында кепілдік мерзімі аяқталды.

Есепті күнгө «DSFK арнайы қаржы компаниясы (ДСФК)» ЖШС облигацияларды сатып алу нәтижесінде алғынған ақшалай қаражаттың жалпы сомасы 222 695 мың тенге берешек сомасынан 3 080 мың тенгені (2021 ж.: 13 236 мың тенге) қурады.

мың тенгемен	2022 жыл	2021 жыл
I кантарға	90 197	81 260
Кері сатып алу (отеу)	(3 080)	(13 236)
Кері женилдік	9 922	8 937
Құнсыздандырудан болған шығынды калпына келтіруден түсken кіріс	3 080	13 236
Барлығы	100 119	90 197

7. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРИ

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа қысқа мерзімді қаржы активтері (депозиттер бойынша және кері РЕПО бойынша есептелген сыйакылар) байлашы ұсынылған:

(мың тенгемен)	2022 жыл	2021 жыл
«Банк ЦентрКредит» АҚ	3 008	23 008
«ForteBank» АҚ	-	20 864
РЕПО бағалы қағаздар	112 291	29 040
Барлығы	115 299	72 912

8. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дебиторлық берешек келесі мәліметтермен ұсынылған:

(мын тенгемен)	2022 жыл	2021 жыл
Сатып алушылар мен тапсырыс берушілердің қысқа мерзімді дебиторлық берешегі	718 811	358 786
Қысқа мерзімді дебиторлық берешектің құнысыздануынан болған шығындарға арналған бағалау резерві	(15 098)	(10 129)
Барлығы	703 713	348 657

Саудалық дебиторлық берешекке контрагенттер кимасында жасалған талдау томендегідей көрсетілген:

мын тенгемен	2022 жыл	2021 жыл
«Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» КЕ АҚ	165 276	130 387
«Зерде» ұлттық инфокоммуникациялық холдингі» АҚ	15 663	18 563
Республикалық нотариаттық палата	15 937	-
Казакстан Республикасы Ұлттық Банкінің банкнот фабрикасы	12 932	8 271
GAS&MYNAЙ ЖШС	6 305	3 218
KAZENERGY MARKET ЖШС	1 220	523
Maximus ЖШС	2 941	-
NEFTEK Operating ЖШС	2 689	896
PETROMOBIL INVEST ЖШС	1 554	1 493
Автогаз Трэйд ЖШС	2 842	2 679
"Астана" Халықаралық қаржы орталығының Әкімшілігі" АҚ	1 177	1 284
"Казакстан темір жолы" ұлттық компаниясы АҚ	1 416	521
Ақтау қаласы әкімінің аппараты мемлекеттік мекемесі	2 678	4
Арна ЖШС	1 651	407
"Артель компани" ЖШС	4 760	2 611
БАТ.К ЖШС	1 388	226
БИП – Ойл ЖШС	2 305	1 433
Евро Ойл ЖШС	1 262	664
Жарас ЖШС	1 121	374
Қызылорда Мұнай Өнімдері ЖШС	1 021	988
"Атамекен" ҚР ҮКП	256	2 393
"Казакстан Республикасының Ұлттық Банкі" РММ	3 752	2 900
"Байтерек" Ұлттық басқарушы холдингі " АҚ	1 078	499
Стандарт Ресурсис ЖШС	4 317	4 128
«Транстелеком" АҚ	2 146	1 650
"Электрондық қаржы орталығы"АҚ	5 462	4 292
Шығыс жанар май ЖШС	2 960	5 764
Өзгесі	455 699	162 618
Барлығы	718 811	358 786

8. КЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (жалғасы)

Кыска мерзімді дебиторлық берешектің күнсыздануынан болған шығындарга арналған бағалау резерві 2022 және 2021 жылғы 31 желтоқсандагы резервтер матрицасына сәйкес айқындалады, ол келесідей ұсынылады:

<i>Мын тенгемен</i>	<i>2022 жыл</i>	<i>2021 жыл</i>
1 канттарға	10 129	6 036
Есептелген	15 098	8 925
Есептен шыгарылды	(8 941)	(4 832)
Түзету	(1 188)	-
31 желтоқсанға	15 098	10 129

9. АҒЫМДАҒЫ ТАБЫС САЛЫГЫ

2022 жылғы 31 желтоқсандагы және 2021 жылғы жағдай бойынша ағымдағы табыс салығы келесі мәліметтермен ұсынылған:

<i>(мын тенгемен)</i>	<i>2022 жыл</i>	<i>2021 жыл</i>
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	348 379	212 099
Барлығы	348 379	212 099

10. ҚОРЛАР

<i>мын тенгемен</i>	<i>2022 жыл</i>	<i>2021 жыл</i>
Қосалқы белшектер	17 027	34 330
Шикізат және материалдар	143 617	132 254
Басқа материалдар	64 390	48 108
Жанармай	4 988	3 827
Жарнамалық өнімдер	4 717	5 405
Барлығы	234 739	223 924
Шикізат пен материалдарды есептен шыгару жонинде резерв	(15 443)	(18 390)
Резервті шегергенде жыны	219 296	205 534

Тауар-материалдық корлардың өзіндік күніна тауар-материалдық корларды сатып алу және оларды ағымдағы жай-куйіне және олардың ағымдағы орналаскан жеріне жеткізу кезінде шеккен шығыстар жатады.

Корлардың күнсыздануы бойынша резервтің қозғалысы томенде келтірілген:

<i>мын тенгемен</i>	<i>2022 жыл</i>	<i>2021 жыл</i>
Кезеңнің басындағы резервтің сальдосы	(18 390)	(19 895)
Есептелген	-	-
Пайдаланылды	2 947	1 505
Жыл сонындағы резервтің сальдосы	(15 443)	(18 390)

«Улттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсандаған жыл үшін қаржылық есептілікке ескертпе
(мын, қазақстандық тенге)

11. ӨЗГЕ ДЕ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де ағымдағы активтер мұнадай деректермен ұсынылған:

(мын тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Берілген қысқа мерзімді аванстар	1 755	1 610
Болашақ кезеңдердің қысқа мерзімді шығындары	748 678	539 124
Өзге де қысқа мерзімді дебиторлық берешек	130 402	20 075
Өзге де салықтар	788 307	21 619
Барлығы	1 669 142	582 428

Болашақ кезеңдердің қысқа мерзімді шығындары:

(мын тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Қызметкерлерді міндетті сақтандыру	676	-
Автоколікті сақтандыру	1 335	1 285
Лицензияларды ұзартуға жазылу қызметтері және жабдықты техникалық колдау	746 667	537 839
Барлығы	748 678	539 124

Басқа қысқа мерзімді дебиторлық берешек

(мын тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Қызметкерлердің қысқа мерзімді дебиторлық берешегі	8 211	5 096
Шагымдар бойынша берешек	1 252	14 760
Өзге дебиторлық берешек	120 939	219
Барлығы	130 402	20 075

Басқа дебиторлық берешек сатып алушылар мен тапсырыс берушілердің берешегін және тендерге катысу үшін кепілдік журналарын қамтиды:

(мын тенге)	2022 жыл	2021 жыл
"Электрондық қаржы орталығы" АҚ	120 321	-
Өзгесі	618	219
Барлығы	120 939	219

Өзге де салықтар:

(мын тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Өтеуте косылған құн салығы	785 834	-
Өзге салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті толемдер	2 473	21 619
Барлығы	788 307	21 619

«ҰЛТТЫҚ АКПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АДАМСЫЗДЕРДІК ҚОҒАМЫ
2022 жылды 31 желтоқсандағы жыл үшін жаржылық есептілгенескертне
(мын, казақстандық тәнреңен)

12. НЕГІЗГІ КУРАДАР

а) 2021 жылды 1 кандар мен 31 желтоқсан аралығындағы неғінің күраалар мен оғе де ұзак мерзімді активтердің козгалисы мынадай түре ұсынылған:

Күны (мын тегемен)	Гимарат	Жер	Машинадар мен жабайыктар	Көлік күраалар	Басқалар	Аяқталмаған курылым	Барлығы
1 кандар 2021	896 733	24 970	16 329 750	255 485	2 489 157	118 487	20 114 582
Түсім	-	-	279 354	-	3 849	2 677	285 880
Шекі козғалу	-	-	1 079	1 598	-	(2 677)	-
Шығу	-	-	(162 305)	-	(31)	(162 336)	-
31 желтоқсан 2021	896 733	24 970	16 447 878	257 083	2 492 975	118 487	20 238 126
Толық							
1 кандар 2021	(160 560)	-	(7 422 027)	(163 604)	(369 473)	-	(8 115 664)
Тозу шығындары	(24 244)	-	(1 665 982)	(31 229)	(247 330)	-	(1 968 785)
НК бойынша тоzuлдын шығуы	-	-	79 246	-	31	-	79 277
31 желтоқсан 2021	(184 804)	-	(9 008 763)	(194 833)	(616 772)	-	(10 005 172)
Калдық күны							
31 желтоқсан 2021	711 929	24 970	7 439 115	62 250	1 876 203	118 487	10 232 954

12. НЕГІЗГІ КУРАЛДАР (жаласы)

б) 2022 жылды 1 квантар мен 31 желтоқсан аралығында негізгі куралдар мен олар де үзак мерзімді активтердің козғалысы мынадай турде ұсынылған:

(мын төлемен)	Гимарат	Жер	Машнилар мен жабдықтар	Колік куралшары	Басқалар	Аяқталмажи куралыс	Барлығы
Күны							
1 квантар 2022	896 733	24 970	16 447 878	257 083	2 492 975	118 487	20 238 126
Түсім	-	-	5 015 889	-	604 129	345 852	5 965 870
Інші козгалу	35 078	-	-	-	471 018	(432 890)	73 206
Шығу	-	-	(507 738)	-	(25 903)	-	(533 641)
31 желтоқсан 2022	931 811	24 970	20 956 029	257 083	3 542 219	31 449	25 743 561
Төзу							
1 квантар 2022	(184 804)	-	(9 008 763)	(194 833)	(616 772)	-	(10 005 172)
Тозу шығындары	(24 265)	-	(1 512 434)	(24 895)	(277 270)	-	(1 838 864)
НК бойынша тозудын шығуы	-	-	271 294	-	16 445	-	287 739
31 желтоқсан 2022	(209 069)	-	(10 249 903)	(219 728)	(877 597)	-	(11 556 297)
Калыңк күны							
31 желтоқсан 2022	722 742	24 970	10 706 126	37 355	2 664 622	31 449	14 187 264
31 желтоқсан 2021	711 929	24 970	7 439 115	62 250	1 876 203	118 487	10 232 954

2022 жылды 31 желтоқсанында жаңдай бойынша толық саморизацияланған негізгі куралдарын сомасы 4 416 143 мын тәнгені құрады (2021 жылды 31 желтоқсан: 3 492 170 мын тенге).

13. ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫ НЫСАНЫНДАҒЫ АКТИВТЕР

Қоғамның өз қызметінде пайдаланатын үй-жайларды, жер участкелерін, жабдықтарды жалға алуға шарттары бар. Үй-жайларды жалға алу мерзімі өдette 1 жыл, жер участкелерін жалға алу мерзімі 1 жылдан 5 жылға дейін, ал жабдықты жалға алу мерзімі 4 жылға дейін. Қоғамның жалдау шарттары бойынша міндеттемелері жалға берушінін жалға берілетін активтерге меншік құқығымен қамтамасыз етілген. Өдette, қоғамның жалға берілетін активтерді косалқы жалға беруге немесе беруге құқығы жок, жабдықты жалға беру шарттарында жалға алууды тоқтатуға арналған опциондар бар.

12 айдан аз мерзімге үй-жайларды жалға алуға және құны темен жер участкелерін жалға алуға катасты қоғам қыска мерзімді жалға алу және құны темен активтер үшін көзделген танудан босатуларды колданады.

Төменде кезең ішінде пайдалану құқығы және оны өзгерту нысанында танылған активтердін баланстық құны көлтірлген:

а) 2021 жылғы 1 қантардан 31 желтоқсанга дейін:

мын тенгемен	Жер төлімдері	Куралжабдықтар	Барлығы
Кұны			
1 кантар 2021	44	6 459 775	6 459 819
Түсім		3 012 252	3 012 252
31 желтоқсан 2021	44	9 472 027	9 472 071
Тозу			
1 кантар 2021	(10)	(1 691 182)	(1 691 192)
Тозу шығындары	(5)	(2 173 151)	(2 173 156)
31 желтоқсан 2021	(15)	(3 864 333)	(3 864 348)
Калдық құны			
31 желтоқсан 2021	29	5 607 694	5 607 723

б) 2022 жылғы 1 қантардан 31 желтоқсанга дейін:

мын тенгемен	Жер төлімдері	Куралжабдықтар	Барлығы
Кұны			
1 кантар 2022	44	9 472 027	9 472 071
Түсім		3 691 134	3 691 134
31 желтоқсан 2022	44	13 163 161	13 163 205
Тозу			
1 кантар 2022	(15)	(3 864 333)	(3 864 348)
Тозу шығындары	(5)	(4 432 620)	(4 432 625)
31 желтоқсан 2022	(20)	(8 296 953)	(8 296 973)
Калдық құны			
31 желтоқсан 2022	24	4 866 208	4 866 232
31 желтоқсан 2021	29	5 607 694	5 607 723

«УЛТЫК АУДАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АДИРИОНЕРДИН ҚОҒАМЫ
2022 жылды 31 желтоқсандаған жылдың чиң ғаржының есептерте
(мий, қазақстандық тәржеме)

14. МАТЕРИАЛДЫК ЕМЕС АКТИВТЕР

а) 2021 жылты 1 квантар мен 31 желтоқсан аралығындағы материалдық емес активтердің қозғалысы томендегідей үсіншілтап:

Мий тенгемен	Лицензиялар	Багдарламалық кашташтың ету даму	Капиталданырылған	Барлығы
Күні				
1 қаштар 2021	1 197 885	2 566 793	41 603	3 806 281
Түсім	-	41 984	89 840	131 824
Азиятмаган	-	22 814	(22 814)	-
Күрдістың аударылды	-	(8 050)	(16 103)	(24 153)
Шығу	-	2 623 541	92 526	3 913 952
31 желтоқсан 2021	1 197 885	2 623 541	92 526	3 913 952
Төзу				
1 қаштар 2021	(345 489)	(1 036 419)	-	(1 381 908)
Төзу шығындары	(171 002)	(363 161)	-	(534 163)
НК бойынша тозудың	-	8 050	-	8 050
шығуы	-	(1 391 530)	-	(1 908 021)
31 желтоқсан 2021	(516 491)	(1 391 530)	-	(1 908 021)
Калың күнді	-	-	-	-
31 желтоқсан 2021	681 394	1 232 011	92 526	2 005 931

«Халық аудармалык технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылдың 31 жетекшісінде аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікке есөрте
(Мың қазақстандық тенге мен)

14. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР (жалгасы)

6) 2022 жылдың 1 кантар мен 31 жетекшісінде аяқталған материалдық емес активтердің көзделілік томондегілай үсынышынан:

Мың тенгемен	Лицензиялар	Бағдарламалық кәсіптамасын ету	Капиталданырылған дауы	Барлығы
Күннө				
1 канттар 2022	1 197 885	2 623 541	92 526	3 913 952
Түсім	69 715	7 916	148 170	225 801
Аяқталмаған	-	-	(153 748)	0
Күрьылсттан аударылды	-	153 748	(153 748)	0
Шыгу	(6 951)	(150 619)	(34 828)	(192 398)
Ішкі козғалу	63 974	-	880	64 854
31 жетекшісін 2022	1 324 623	2 634 586	53 000	4 012 209
Толы				
1 канттар 2022	(516 491)	(1 391 530)	-	(1 908 021)
Тозу шығындары	(150 894)	(351 676)	-	(502 570)
НК бойынша тозудын шығул	5 248	125 007	-	130 255
31 жетекшісін 2022	(662 137)	(1 618 199)	-	(2 280 336)
Калдық күннө				
31 жетекшісін 2022	662 486	1 016 387	53 000	1 731 873
31 жетекшісін 2021	681 394	1 232 011	92 526	2 005 931

15. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ БАСҚА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

2022 жылғы және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және өзге де кредиторлық берешек мынадай түрде ұсынылған:

(мын тәңгемен)	2022 жыл	2021 жыл
Жеткізушилер мен мердігерлерге қысқа мерзімді қарызы	15 815 530	10 174 626
Өзге де қысқа мерзімді кредиторлық берешек	185 462	67 835
Барлығы	16 000 992	10 242 461

Саудалық кредиторлық берешекке контрагенттер кимасындағы талдау төмендегідей көрсетілген:

(мын тәңгемен)	2022 жыл	2021 жыл
Казахтелеком АҚ	6 730 172	4 642 301
"KAZOPTICLINK" ЖШС	3 265 268	738
Транстелеком АҚ	1 621 716	389 732
Кседл АҚ	316 631	241 886
"Jusan Mobile" АҚ	253 183	166 206
AG TECH ЖШС	241 920	241 920
NEWTECH DISTRIBUTION ЖШС	225 325	227 346
Art-IT ЖШС	163 389	36 970
Арттелеком ЖШС	142 579	126 828
LCH ЖШС	64 142	64 142
ALG INNOVATIONS ЖШС	27 104	50 081
Өзгесі	2 764 101	3 986 476
Барлығы	15 815 530	10 174 626

Басқа кредиторлық берешекке контрагенттер кимасындағы талдау төмендегідей көрсетілген:

(мын тәңгемен)	2022 жыл	2021 жыл
KRAMtech ЖШС (Ledeco Kazakhstan ЖШС)	56 683	-
"Lux-telekom" ЖШС	35 589	-
"Documentolog" ЖШС	12 325	11 004
"HTEL" ЖШС	11 558	462
Өзгесі	69 307	56 369
Барлығы	185 462	67 835

16. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ БАГАЛАУ МІНДЕТТЕМЕЛЕРИ

2022 және 2021 жылдардагы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері келесідей ұсынылған:

(мын тәңгемен)	2022 жыл	2021 жыл
Занды шағымдар бойынша міндеттемелер	7 895	7 976
Жеткізушилерге толемдер бойынша міндеттемелер	646 350	2 105 745
Барлығы	654 245	2 113 721

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікке ескертпе
(мың қазақстандық тенге) мен

16. ҚЫСКА МЕРЗІМДІ БАҒАЛАУ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ (жалғасы)

Есептелген міндеттемелер бойынша козгалыс келесідей ұсынылған:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
1 кантарға	2 113 721	31 753
Есептелген	651 018	2 114 026
Толенди	(14 902)	(22 211)
Шығынды қалпына келтіру	-	(5 151)
Кредиторлық берешек курамына қайта жіктелді	(2 095 592)	(4 696)
31 желтоқсанға	654 245	2 113 721

17. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫ

2022 және 2021 жылдардагы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қызметкерлерге сыйакылар келесідей ұсынылған:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Енбекакы төлеу бойынша берешек	7 675	35 907
Пайдаланылмаған демалыстар, сыйлықақылар және байланысты салықтар бойынша резерв	2 038 818	816 769
Барлығы	2 046 493	852 676

Қызметкерлерге берілетін сыйакыларға мыналар жатады: қызметкерлерге төлеметін жалакы, жыл сыйынғы ақылы демалыс және демалыска материалдық көмек, ақылы енбек демалысы, өтемекшілдер мен кепілдіктер, Қазақстан Республикасының енбек заннамасында көзделген сыйлықақылар, резервтер және ішкі нормативтік актілерде көзделген басқа да төлемдер сияқты қысқа мерзімді сыйакылар.

Пайдаланылмаған демалыстар, сыйлықақылар және байланысты салықтар бойынша резерв козгалысы келесідей:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Кезеңнің басындағы сальдо	816 769	788 798
Есептелген	1 919 577	705 508
Пайдаланылды	(697 528)	(677 537)
Кезең сонындағы сальдо	2 038 818	816 769

18. ҚЫСКА МЕРЗІМДІ ЖАЛДАУ БЕРЕШЕГІ

2022 және 2021 жылдардагы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қысқа мерзімді жалдау берешегі келесідей:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Қысқа мерзімді жалдау берешегі	4 657 373	2 500 709
Барлығы	4 657 373	2 500 709

18. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ЖАЛДАУ БЕРЕШЕГІ (жалғасы)

Қысқа мерзімді жалдау берешегіне контрагенттер кимасындағы талдау темендегідей корсетілген:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
AG TECH ЖШС	811 159	733 844
Art-IT ЖШС	2 118 130	194 249
Fit Leasing ЖШС	701 378	644 291
LCH ЖШС	215 189	194 571
Кеелл АҚ	811 496	733 743
Өзгесі	21	11
Барлығы	4 657 373	2 500 709

19. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ШАРТТАРЫ БОЙЫНША ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2022 және 2021 жылғы 31 желтоқсандагы жағдай бойынша сатып алушылар шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелерді келесідей ұсынады:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Алынған қысқа мерзімді аванстар	9 244	19 108
Барлығы	9 244	19 108

20. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2022 және 2021 жылғы 31 желтоқсандагы жағдай бойынша езге де ағымдағы міндеттемелер үшінде үйнелгендай түрде ұсынылған:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Салықтар бойынша міндеттемелер	349 890	480 489
Әлеуметтік сактандыру бойынша міндеттемелер	70 221	45 851
Зейнетакы аударымдары бойынша міндеттемелер	131 179	141 825
Атқару парактартары бойынша берешек	9 045	9 848
Есеп беретін тұлғалар алдындағы берешек	4	228
Барлығы	560 339	678 241

Салықтар бойынша міндеттемелер

Есепті күндегі жағдай бойынша Қоғамда бюджет алдында келесі салықтар бойынша міндеттемелер бар:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Жеке табыс салығы	46 835	123 079
Косылған күн салығы	240 078	271 850
Әлеуметтік салық	62 927	85 501
Өзгесі	50	59
Барлығы	349 890	480 489

21. КЕЙИНГЕ ҚАЛДЫРЫЛГАН САЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ

Кейінгеге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша активтер мен міндеттемелердің есебі мен компоненттері:

Үакытша айырмашылыктардан қысқаша мазмұны	Бухгалтерлік база	Салық базасы	Салық
Негізгі құралдар	15 809 718	12 444 801	(672 983)
Демалыс, сыйлыққы бойынша резерв	(2 038 818)	-	407 764
Күмәнді таланттар бойынша резерв	(15 098)	-	3 020
ТМК жарамсыздығын есептеп шыгару үшін резерв	(15 443)	-	3 089
Жалдау бойынша міндеттемелер	(5 905 667)	-	1 181 133
Жалға алу құрығы	4 866 232	-	(973 246)
Әлеуметтік салық	(62 927)	-	12 585
МӘМС	(27 583)	-	5 517
Резервтер аудиті және сот ісі	(7 895)	-	1 579
Эмиссия	(50)	-	10
2022 ж. кейінгеге қалдырылған салық міндеттемелері	12 602 469	12 444 801	(31 534)

2022 және 2021 жылдар кезеңіндегі корпоративтік табыс салығы (КТС) когамның салық салынатын табысының 20% молшерлемесі бойынша есептелген.

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Кейінгеге қалдырылған салық активі / (міндеттемелер)	(31 534)	(505 823)

22. ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ЖАЛДАУ ҚАРЫЗЫ

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Ұзак мерзімді жалдау қарызы	1 248 294	3 778 991
Барлығы	1 248 294	3 778 991

Ұзак мерзімді жалдау берешегіне контрагенттер кимасындағы талдау томендегідей көрсетілген:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
AG TECH ЖШС	-	811 159
Art-IT ЖШС	-	168 730
Fit Leasing ЖШС	1 248 262	1 772 379
LCH ЖШС	-	215 189
Кселл АҚ	-	811 496
Шымкент қаласы Абай ауданы бойынша МКБ	32	38
Барлығы	1 248 294	3 778 991

«Улттық акпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікке ескертпе
(мың қазақстандық тенге)

23. ЖАРҒЫЛЫҚ (АКЦИОНЕРЛІК) КАПИТАЛ

31.12.2022 жылғы жағдай бойынша акционерлік капитал томендегідей ұсынылды:

<i>(мың тенге)</i>	Айналыстагы акциялар саны	Орналастыру құны	Барлығы
31 желтоқсан 2021 жыл	10 006 294	13 507 365	13 507 365
31 желтоқсан 2022 жыл	10 006 294	13 507 365	13 507 365

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жарғылық капитал орналастырылған жай акциялардың саны 10 006 294 дана (2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 10 006 294 дана) акциялармен ұсынылған және 13 507 365 мың тенгенні құрайды.

Бір акцияның балансстық құнын есептеу келесідей:

	31 желтоқсан 2022 ж. 31 желтоқсан 2021 ж.
Активтер	64 255 560
Міндеттемелер	(25 208 514)
Материалдық смес активтер	(1 731 873)
Жарғылық капитал (артықшылықты акциялар)	-
Карапайым акциялар үшін таза активтердің жыны (мың тенге)	37 315 173
Жай орналастырылған акциялар саны (дана)	10 006 294
Бір жай акцияның балансстық құны (тенге)	3 729,170
	2 691,084

Акцияга шаққандагы базалық пайда бір жылдағы таза пайданы/(заталды) бір жыл ішінде орналастырылған акциялардың орташа өлшенген санына болуаркылы есептеледі.

	31 желтоқсан 2022 ж. 31 желтоқсан 2021 ж.
Салыктан кейінгі пайда	10 114 922
Айналыстагы акциялардың орташа өлшенген саны (дана)	10 006 294
Акцияга шаққандагы базалық пайда / мың тенге	1,011
	0,746

Есепті жылдың сонындағы жағдай бойынша көгамнан жай акциялар шыгаруды талап ететін түнніде қаржы күралдары болған жок. Есепті күн мен осы қаржылық есептіліктің шыгарылымға бекітілген күні арасында жай акциялармен басқа операциялар жүргізілген жок.

24. БӨЛІНБЕГЕН ПАЙДА

<i>(мың тенге)</i>	2022 жыл	2021 жыл
1 қантар	15 426 343	13 104 164
Есепті жылдағы пайда	10 114 922	7 463 994
Тузету	(1 584)	-
Пайда есебінен төлеу	-	(5 141 815)
31 желтоқсан	25 539 681	15 426 343

Есепті кезеңде Қоғамның Жалғыз акционерінің шешімінен сәйкес 5 224 796 мың тенге сомасында дивидендтер төленді (25.05.2022 ж. №11 хаттама). КР Үкіметінің 19-1-19/Д-2658//750 қаулысынан сәйкес 29.09.2022 жылы Зерде Холдингінен 5 224 796 мың тенге сомасында дивидендтер кайтарылды.

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікке ескертпе
(мың қазаңстандық тенге) мен

25. КІРІС

Темендегі кестеде Қоғамның негізгі қызмет түрлерінен түсетін кірістің негізгі компоненттеріне талдау келтірілген:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Байланыс қызметтері (Мемлекеттік органдардың бірнеше ортасын, МО БКО жөнінен косу арқылы сымсызу/спутниктік/жерусті инфрақұрылымы базасында виртуалды жеке жөндерді үйимдастыру)	33 242 842	27 304 421
Виртуалды машиналы болу қызметі (хостинг)	6 641 395	4 730 459
«Электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым объектілерін (мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерін) сұйемелдеу қызметі	4 677 770	5 373 082
МО ИРП, SMART BRIDGE, SMART DATA UKIMET, МО ЭПС, ЭУРА қызметтер және сервистік бағдарламалық енімдер	4 250 184	2 790 581
«Электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымы объектілеріне (мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелері мен аппараттық-бағдарламалық кешендеріне) жүйелік-техникалық қызмет көрсету қызметі	2 586 091	4 313 420
ЭУ АКИ объектілерін дамыту жөніндегі жобаларды басқару	768 774	460 445
ДФО қызмет ретінде (Data-center as Service, DCaaS, co-location)	730 674	646 508
НКО, МО КО, УКО және СБҮТ, ҚР Ұлттық шлюзіне жүйелік-техникалық қызмет көрсету және сұйемелдеу қызметтері	350 334	59 628
Өзге қызметтер	639 724	1 011 341
Барлығы	53 887 788	46 689 885

Сатудан түсken кіріс ақпараттық қызметтерді, жүйелік - техникалық қызметтерді, байланыс үйимдарының қызметтерін және т. б. көрсетуден түсken түсімді білдіреді. Қызметтер Қазақстан Республикасының аумағында көрсетіледі, Тапсырыс берушілермен шарттар казақстандық валютада жасалады. Негізгі тапсырыс берушілер Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары болып табылады.

26. САТЫЛҒАН ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚУНЫ

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Байланыс қызметтері	21 254 217	16 476 494
Жалакы және аударымдар	9 108 992	7 892 573
Активті пайдалану құқығының амортизациясы	3 541 661	2 173 156
Тозу және амортизация	2 515 566	2 467 820
Пайдаланылмаган демалыстар, сыйлыққылар бойынша резерв бойынша шығыстар және олармен байланысты салықтар	1 744 078	684 975
Техникалық қызмет көрсету қызметтері	181 895	424 823
Жалдау шығындары	1 001 416	773 987
Лицензиялық бағдарламалық жасақтаманы жалға алу	927 780	771 929
Коммуналдық шығындар	298 032	266 019
Іссапар шығындары	233 316	192 849
Консультациялық және ақпараттық қызметтер	9 300	9 000
Материалдар	89 854	103 560
Сактандыру шығындары	203 016	113 656
Қызметкерлерді оқыту	17 852	35 678
Өзге шығындар	2 651 610	3 616 315
Барлығы	43 778 585	36 002 834

27. ИСКЕ АСЫРУ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

(мың теңгемен)	2022 жыл	2021 жыл
Жарнама шығындары	810	1 433
БАРЛЫГЫ	810	1 433

28. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

(мың теңгемен)	2022 жыл	2021 жыл
Жалақы және онымен байланысты салықтар	1 108 138	874 628
Пайдаланылмаган демалыстарды, сыйлықақыларды және ілеспе салықтарды резервтеу бойынша шығыстар	206 226	26 311
Жалдау шығындары	97 610	89 216
Тозу және амортизация	35 766	35 128
Іссапар шығындары	21 456	16 622
Аудиторлық және консультациялық қызметтер	14 380	9 500
Материалдар	7 067	7 470
Қызметкерлерді оқыту	1 783	15 100
Көлік шығындары	26 352	25 760
Мүшелік жарналар	-	4 419
Өзгесі	129 794	65 424
Барлығы	1 648 572	1 169 578

29. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР

(мың теңгемен)	2022 жыл	2021 жыл
Депозиттер бойынша есептелген сыйакылар бойынша кірістер	2 560 004	1 300 849
Облигациялар бойынша есептелген купондық сыйакы	32	33
Амортизацияланатын активтер бойынша есепке алынатын каржы активтері бойынша кері дисконт	9 922	8 937
Барлығы	2 569 958	1 309 819

Есептелген сыйакылар бойынша кірістер мынадай түрде ұсынылады:

(мың теңгемен)	2022 жыл	2021 жыл
Депозиттер бойынша сыйакылар	563 964	685 670
Авторепо бойынша сыйакылар	1 996 040	615 179
Облигациялар бойынша сыйакы	32	-
Барлығы	2 560 036	1 300 849

30. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР

(мың теңгемен)	2022 жыл	2021 жыл
Каржы құралдарының әділ құнының өзгеруінен шығыстар (узак мерзімді жалдау бойынша сыйакылар)	889 506	768 294
Барлығы	889 506	768 294

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікке ескертпе
(мың қазақстандық тенге мен)

31. БАСҚА КІРІСТЕР

(мың тенге мен)	2022 жыл	2021 жыл
Акша қаражаты және оның баламалары бойынша резервті тұзсту	18 668	56 982
Айыппұлдар, есімпұлдар, тұраксыздық айыбы	199 919	78 946
Каржы куралдарының әділ күниниң езгеруінен түсетін табыс	3 080	13 236
Каржы активтері бойынша құнсызданудан болған залалды калтына келтіруден түскен кіріс	8 925	9 983
Активтердің шығуынан түсетін кірістер	70 222	-
Өзге кірістер	16 450	11 007
Барлығы	317 264	170 154

32. БАСҚА ШЫҒЫНДАР

(мың тенге мен)	2022 жыл	2021 жыл
Багалау міндеттемелерін құру бойынша шығыстар	5 406	6 335
Каржы құралдарының құнсыздануы бойынша шығыстар	5 094	18 668
Активтерді шығару бойынша шығыстар	250 922	83 032
Дебиторлық берешектің құнсыздануы бойынша шығыстар	15 098	8 925
Бағамдық айырмашылық	-	599
Өзге шығындар	16 065	81 527
Барлығы	292 585	199 086

33. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР (-) / КІРІСТЕР (+)

(мың тенге мен)	2022 жыл	2021 жыл
Ағымдагы табыс салыны бойынша шығыстар	439 720	2 468 298
Откен жылдардағы табыс салығын түзету	-	(228 818)
Толем көзінен толенген табыс салығы	84 599	100 864
Шығындар / (кейінгे қалдырылған табыс салығын үнемдеу)	(474 289)	224 295
Барлығы	50 030	2 564 639

34. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Осы каржылық есептіліктің максаттары үшін тараптар, егер бір тарап екінші тарапты бақылауға немесе ол каржылық немесе операциялық шешімдер қабылданған кезде екінші тарапқа елеулі ықпал етуі жүзеге асыруға мүмкіндігі болса, байланысты деп каралады. Қогаммен ортақ бақылаудағы тараптар да байланысты болып саналады. Байланысты тараптардың ықтимал қатынастарын қарастырган кезде әр жағдайда қатынастардың мәніне назар аударылады, тек құқықтық нысанда емес.

34. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР (жылғасы)

Байланысты тараптарға Қоғамның Жалғыз акционері, негізгі басқару персоналы және дауыс беретін акциялардың едауір үлесі тікелей немесе жанама түрде Қоғамның Жалғыз акционеріне немесе негізгі басқару персоналына тиесілі ұйымдар, сондай-ақ Казақстан Республикасының Үкіметі бакылайтын ұйымдар жатады. Байланысты тараптар арасындағы операциялар ақы алуға карамастан, байланысты тараптар арасындағы ресурстарды қызметтерді немесе міндеттемелерді беруді билдіреді.

Байланысты тараптармен операциялар байланысты және үшінші тараптар үшін ұсынылатын тарифтер негізінде ұсынылатын кейбір реттелетін қызметтерді көслаганда, міндетті түрде нарықтық мелшерлемелерге сойкес келмейтін тараптар арасында келісілген шарттармен жүзеге асырылды.

Келесі кестелерде 2022 және 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған кезеңдер ішінде байланысты тараптармен жасалған мәмілелердің жалпы сомалары көлтірілген.

Байланысты жағы	Карым-қатынас сипаты	Дебиторлық берешек		Кредиторлық берешек	
		2022	2021	2022	2021
«Зерде ұлттық инфокоммуникациялық холдингі» АҚ	«УАТ» АҚ жарылых капитальна катысу үлесінің 100%	15 663	18 563	-	-
«Astana IT University» ЖШС	«Зерде ұлттық инфокоммуникациялық холдингі» АҚ мүліктегі тиісті үлеске құзығы бар	9	4	-	1 731

Байланысты тараптар алдындағы сауда және басқа кредиторлық берешек келесідей:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	-	1 731
Барлығы	-	1 731

Негізгі басқару персоналына сыйакы

Негізгі басқару персоналына сыйакылар мен басқа да тәлемдер келесідей:

(мың тенге)	2022 жыл	2021 жыл
Жалақы	114 235	92 982
Сыйакылар, бонустар	23 379	4 841
Барлығы	137 614	97 823

35. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Қоғамның каржы-шаруашылық қызметі Қазақстандағы көспікерлік қызметке тән экономикалық және әлеуметтік тәуекелдерге ұшырайды. Бұл тәуекелдер Үкіметтің саяси шешімдері, экономикалық жағдайлар, салық заңнамасының езгерістері және ҚР басқа да нормативтік-құқықтық актілері сиякты объективті факторлардың әсерінен құрылуды мүмкін, бірақ когам басшылығы тәуекелдердің Қоғамның каржылық нәтижелеріне әсерін азайту мақсатында олардың барлық ауытқуларын басқарады және қадағалайды.

35. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСКАРУ (жандасы)

Қогам үшін негізгі қаржылық тәуекелдер отімділіктің кредиттік нарыктық тәуекелімен және барлық қаржы құралдарына байланысты туындаітын валюталық тәуекелмен байланысты. Қогамның операцияларымен байланысты қаржылық тәуекелдерді бақылау және басқару тәуекелдерлің дарежесі мен шамасы бойынша тәуекелге үшінрауына талдау жүргізу арқылы жүзеге асырылады.

Несиелік тәуекел

Қоғамның жаңылық активтеріне, онын ішінде негізінен акша қаржаттары мен ақшалай баламаларға қатысты несиелік тәуекел контрагенттердің міндеттемелерді орындауда қаупине туындайды. Басшылық жергілікті нарық жағдайлары туралы білімдерін колдана отырып, контрагенттердің жаңылық сенімділігін үнемі қалыптарап отырады.

Коғам басшылығының пікірінше, кредиттік тәуекелдің жалпы шамасы есепті күнге танылған резервтерді шегергендеі ағымдағы активтердің сомасына тең. Кредиттік тәуекел нәтижесінде ықтимал залалдың ең жоғары сомасы акша қаражаттары мен олардың баламаларының, сондай-ақ қаржы активтерінің баланстық күннің тең.

2022 және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жоғарыда аталған мәқалалар келесідей берілген:

	31 желтоқсан 2022ж.	31 желтоқсан 2021ж.
Акша карижаттары және олардың баламалары (5-ескертпе)	40 314 243	30 267 003
Сауда-саттық дебиторлық берешек (8-ескертпе)	703 713	348 657
Амортизацияланған күн бойынша бағаланатын кәркы активтері (6-ескертпе)	100 119	90 197
Әзге де ағымдағы кәркы активтері (7-ескертпе)	115 299	72 912
Барлығы	41 233 374	30 778 769

Келесі кестеде Қоғамның акшалай қарожаты орналастырылған, «Standard & Poor's» халықаралық рейтингтік агенттігінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің рейтингиін көрсетілген.

(мың тәрсесем)	Есеп айырысу және депозиттік шоттардағы акша каражаттарының саудасы	S&P рейтингтік агенттігі	Есеп айырысу және депозиттік шоттардағы акша каражаттарының саудасы	S&P рейтингтік агенттігі
	2022 ж.	2021 ж.		
«Халық Банк» АҚ	36 463	BB+/ Тұрақты	327 481	BB+/ Тұрақты
«Халық Банк» АҚ	2 240 000	BB+/ Тұрақты	6 400 000	BB+/ Тұрақты
«Банк ЦентрКредит» АҚ	3	B+/ Тұрақты	-	B/ Тұрақты
«Банк ЦентрКредит» АҚ	2 400 000	B+/ Тұрақты	3 400 000	B/ Тұрақты
«Forte Finance» АҚ	35 642 871	BB-/ Негативті	16 758 187	B+/ Позитивті
«Forte Bank» АҚ	-	BB-/ Негативті	3 400 000	B+/ Позитивті
Барлығы	40 319 337		30 285 668	

Отімділік тәуекелі

Етімділік тәуекелі Қогамның қаржылық міндеттемелерді орындау кезінде киындықтарға тап болу қаупі ретінде аныкталады. Қолда бар қаржатты пайдаланудың күнделікті қажеттілігіне байланысты қогам тәуекелге ұшырайды. Басшылық ай сайын қогамның акша қаржаттарының көзғалысы туралы болжамдарды бақылайды. Қогам дебиторлық берешекті өтеуден түсетін түсімдер арқылы етімді қаржатка деген қажеттілікті қанағаттандырады. Қогам ағымдағы етімділіктер жоспарлау құралын пайдалана отырып, қаржат тапшылығы тәуекелінің мониторингін жүзеге

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамы
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікке ескертпе
(мын қазақстандық тәнгемен)

35. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ (жалғасы)

асырады. Бұл құрал қаржылық инвестициялар мен қаржы активтерін өтеу мерзімін, сондай-ақ операциялық кызметтен болжамды ақша ағындарын ескереді.

Келесі кестелерде Қоғамның туынды емес қаржылық активтері мен қаржылық міндеттемелері бойынша келісімшарттық мерзімдері көрсетіледі. Кестелер осы активтер бойынша алынатын қаржылық активтердің дисконитталмаган келісімшарттық мерзімдері негізінде жасалды, Қоғам ақша козғалысы басқа кезеңде болады деп күткен жағдайларды және Қоғамнаң толем талап етілуі мүмкін ен өрткі күн негізінде қаржылық міндеттемелер бойынша ақша ағындарының қозғалысын көспағанда.

31 желтоқсан 2022 жыл	Ескертпе	I жылға дейін	1-5 жыл	5 жылдан астам	барлығы
Қаржылық активтер					
Ақша каражаттары және олардың баламалары	5	40 314 243	-	-	40 314 243
Сауда дебиторлық берешек	8	703 713	-	-	703 713
Амортизацияланған күн бойынша бағаланатын қаржы активтері	6	100 119	-	-	100 119
Басқа да ағымдагы қаржы активтері	7	115 299	-	-	115 299
Қаржылық активтердің жынысы		41 233 374	-	-	41 233 374
Қаржылық міндеттемелер					
сауда кредиторлық берешек	15	16 000 992	-	-	16 000 992
Жалдау бойынша міндеттемелер	18	4 657 373	1 248 294	-	5 905 667
Қаржылық міндеттемелердің жынысы		20 658 365	1 248 294	-	21 906 659
2022 жылғы активтер мен міндеттемелер арасындағы айырмашылық		20 575 009	(1 248 294)	-	19 326 715

31 желтоқсан 2021 жыл	Ескертпе	I жылға дейін	1-5 жыл	5 жылдан астам	барлығы
Қаржылық активтер					
Ақша каражаттары және олардың баламалары	5	30 267 003	-	-	30 267 003
Сауда дебиторлық берешек	8	348 657	-	-	348 657
Амортизацияланған күн бойынша бағаланатын қаржы активтері	6	100 119	-	-	100 119
Өзге де ағымдагы қаржы активтері	7	72 912	-	-	72 912
Қаржылық активтердің жынысы		30 788 691	-	-	30 788 691
Қаржылық міндеттемелер					
сауда кредиторлық берешек	15	10 242 461	-	-	10 242 461
Жалдау бойынша міндеттемелер	18	2 848 553	4 266 638	-	7 115 191
Қаржылық міндеттемелердің жынысы		13 091 014	4 266 638	-	17 357 652
2021 жылғы активтер мен міндеттемелер арасындағы айырмашылық		17 697 677	(4 266 638)	-	13 431 039

35. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӨҮЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ (жалғасы)

Валюталық тәуекел

Қоғам Қоғамының функционалдық валютасынан баска валютада көрсетілген сату, сатып алу операцияларын жүзеге асыра отырып, валюталық тәуекелге ұшырайды. Қоғам валюта бағамдарының ауытқуынан қаржылық нәтижелерге әсерін азайту үшін хеджирлеу құралдарын пайдаланбайды.

31 желтоқсан 2022ж.	Ескертпе	Тенге	АҚШ доллары	Ресей рубль	Барлығы
Қаржылық активтер					
Ақша каражаттары және олардың баламалары	5	40 314 243	-	-	40 314 243
Барлығы					
		40 314 243	-	-	40 314 243
Қаржылық міндеттемелер					
Сауда кредиторлық берешек	15	(15 988 645)	(12 347)	-	(16 000 992)
Барлығы		(15 988 645)	(12 347)	-	(16 000 992)
Таза позиция		24 325 598	12 347	-	24 313 251

31 желтоқсан 2021ж.	Ескертпе	Тенге	АҚШ доллары	Ресей рубль	Барлығы
Қаржылық активтер					
Ақша каражаттары және олардың баламалары	5	30 267 003	-	-	30 267 003
Барлығы					
		30 267 003	-	-	30 267 003
Қаржылық міндеттемелер					
Сауда кредиторлық берешек	15	(10 242 461)	-	-	(10 242 461)
Барлығы		(10 242 461)	-	-	(10 242 461)
Таза позиция		20 024 542	-	-	20 024 542

Каржы құралдарының әділ құны

Сауда-саттық дебиторлық берешекті, ақшаны және олардың баламаларын, сондай-ақ сауда-саттық кредиторлық берешекті қамтитын бір жылдан аз мерзімдегі қаржылық активтер мен міндеттемелер компанияның басшылығының пікірінше, қыска мерзімді сипатта байланысты осы құралдардың әділ құнына тен болатын ағымдағы балансстық құн бойынша көрсетіледі.

Амортизацияланған құн (облигация) бойынша бағаланатын каржы активтері жылдық 11% дисконттау мөлшерлемесін қолдана отырып, күтілетін ақша ағындарын негізге ала отырып, әділ құн бойынша қаржылық есептілікте көрсетіледі:

Номиналдық құны	Әділ құны	Белсенді нарыктагы баға белгілеулер (1 деңгей)	Елеулі бақыланатын бастанакы деректер (2-денгей)	Елеулі бақыланбайтын деректер (3-денгей)
31 желтоқсан 2022ж.	222 695	100 119	-	100 119
31 желтоқсан 2021ж.	325 894	90 197	-	90 197

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын жалдау бойынша міндеттемелер жалдау басталған күнге қосымша карыз каражаттын тарту ставкалары бойынша дисконттаған күтілетін ақша ағындарын негізге ала отырып, әділ құн бойынша қаржылық есептілікте көрсетіледі:

35. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘҮЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ (жалғасы)

	Номиналдық құны	Әділ құны	Белсенді нарыктагы баға белгілеудер ((1 дәнгей))	Елеулі басыланатын бастапқы деректер (2-денгей)	Елеулі басыланбайтын деректер (3-денгей)
31 желтоқсан 2022ж.	6 691 112	5 905 668	-	-	5 905 668
31 желтоқсан 2021ж.	7 115 191	6 279 700	-	-	6 279 700

Капиталды басқару

Қоғамның капиталды басқару саласындагы міндеті - акционердің кірісі мен басқа мұдделі тараптардың пайдасын камтамасыз ете отырып, қызметтің үздіксіздігі принципіне сәйкес қызметін жалғастыру кабілетін колдау, сондай-ақ оның құнын томендешту үшін онтайлы капитал құрылымын сақтау.

Қоғам капитал құрылымын басқарады және оны экономикалық жағдайлардың өзгеруіне және шарттық талаптарға сәйкес өзтертеді. Капитал құрылымы болінбеген пайда мен жарғылық капиталмен ұсынылған. Қоғам «Акционерлік қоғамдар туралы» КР Занында белгіленген капиталдың ең теменгі молшеріне қойылатын талаптарды орындаиды.

Қоғам 2022 және 2021 жылдары акшаны басқару максаттарына, саясатына немесе процестеріне взгерістер енгізген жок.

2022 және 2021 жылды 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамда айтарлықтай қарыз болған жок. Бұдан басқа, қоғамда есепті күнге берешектен асатын комакты ақша қаржаты бар.

36. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Операциялық орта

Казакстанда экономикалық реформалар және нарыктық экономиканың талаптарына жауап беретін құқықтық, салыктық және әкімшілік инфрақұрылымды дамыту жағасуда. Қазакстан экономикасының болашақ тұрақтылығы көбінесе осы реформалардың барысына, сондай-ақ Үкімет экономика, қаржы және ақша-кредит саясаты саласында қабылдан жаткан шаралардың тиімділігіне байланысты болады.

Сот процестері

Әдеттегі қызмет барысында Қоғам сот талқылаулары мен талап-арыздардың тарaby болып табылады. Қоғам басшылығы, егер мұндай жағдай орын алса, түпкілікті міндеттеме осы сот талқылаулары мен талап-арыздардың нәтижелері бойынша осы қаржылық есептілікте де, компанияның ағымдағы қаржылық жағдайына да, сондай-ақ, қаржылық есептілікте корсетілген 7 895 мын тенге (2021 ж.: 7 976 мын тенге) молшеріндегі сот наразылықтары бойынша резервті коспағанда, Компанияның таяу болашақтагы Қаржы-шаруашылық қызметінін нәтижелеріне де елеулі әсер етпейді деп есептейді (16-ескертпе).

Басшылыктың пікірінше, қызметтің жекелеген қаржылық нәтижелеріне немесе Қоғамның қаржылық жағдайына елеулі теріс әсер етуі мүмкін және осы жеке қаржылық есептілікте есептелмейтін немесе ашылмайтын ағымдағы сот процестері немесе шешілмеген талаптар жок.

36. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (салықтар)

Салық салу бойынша шартты міндеттемелер

Қоғамга әр ететін кезеңдегі салық міндеттемелерін анықтауға жағысты белгісіздіктер әсер етеді. Қолданыстағы салық жүйесі мен салық заңнамасы салыстырмалы түрде қыска мерзімде жұмыс істейтіндіктен, бұл белгісіздіктер әдette дамыған салық жүйелері бар елдерге қараңда маңыздырақ. Қолданылатын салықтарға жағысты заңдар әрдайым нақты жазыла бермейді және үнемі дамып келе жаткан, әр түрлі және өзгеріп отыратын және сәйкес келмейтін заңдар қолданылады.

Салық заңнамасын қолдану мен дамытудагы белгісіздік Қоғамның қосымша есептелген салықтарды толеуге мәжбүр болу қаупін тудырады, бұл Қоғамның қаржылық жағдайына және оның қызметтінің нарижелеріне айтарлықтай теріс әсер етуі мүмкін.

Салық органдары барлық салықтарға жағысты тиісті салық кезеңі аяқталғаннан кейін үш жыл ішінде салықтарды қосымша есептеуге күкілді.

Басшылық Қоғам тұтастай алғанда салық заңнамасының талаптарын және оның қызметтіне әсер ететін салықтарға жағысты жасалған шарттар бойынша талаптарды орындауды, сондықтан ешқандай қосымша салық міндеттемелері туындауды деп санайды. Алайда, жогарыда аталған себептерге байланысты тиісті мемлекеттік органдардың көлісімшарттық ережелер мен салық заңнамасының талаптарын басқаша түсіндіруі мүмкін. Бұл айтарлықтай қосымша салық міндеттемелеріне әкелуі мүмкін. Осыған қарамастан, кез келген ықтимал қосымша салық міндеттемелерін бағалауда жогарыда сипатталған белгісіздіктердің салдарынан басшылық үшін Қоғам жауапты болуы мүмкін кез келген вайпұлдар мен өсімпұлдармен бірге туындауды мүмкін көз келген қосымша салық міндеттемелерін бағалауды жүргізу мүмкін емес болып корінеді.

Коршаған ортанды коргау жөніндегі міндеттемелер

Қоғам коршаған ортанды коргау мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының түрлі заңдары мен ережелерін қолдану объектісі болып табылады. Басшылық қоғамның осындай заңдар мен ережелердің барлық талаптарын орындастынына сенімді, бірақ күтпеген міндеттемелердің болу мүмкінігін елемеуге болмайды.

37. ЕСЕПТІ КҮННЕҢ КЕЙІНГІ ОҚИГАЛАР

Қоғам басшылығы 2022 жылды 31 желтоқсаннан кейінгі және қаржылық есептілік шығарылғанға дейінгі кезеңдегі оқигаларға бағалау жүргізді және есепті күннен кейін томенде сипатталғандарды қоспағанда, қаржылық есептілікте ақпаратты көрсетуді немесе ашууды талап ететін оқигалар болған жок деген корытындыға келді.

Украинаға оқигалар

Казіргі уақытта Ресей Федерациясы 2022 жылдың 24 акпанында бастаган Украина аумагында согыс кимылдары жалғасуда. АҚШ, Еуропалық Одак және басқа да біркеттер Ресейге қары жана санкциялар енгізуі жалғастыруды, сонын ішінде Ресей қаржы институттарын SWIFT-тен ажырату.

Аталған оқига тек Қазақстандаған емес, алемдегі инфляцияның осуіне әсер етті. Бұғаңға таңда Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Қазақстандық қаржы жүйесінің тұрақтылығын қолдау бойынша біркетар шарашыр қабылдады. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің акша-кредит саясаты жөніндегі комитеті 25.01.2022 жылдан бастап базалық мөлшерлеменің мөлшері 10,25-тен бұғаңға күнге дейін жылдық 16,75% - га дейін көтерілді.

Баяулаганына қарамастан сыртқы инфляция жогары болып қала береді. Әлемдік азық-тұлік бағасы соңғы бес жылдагы орташа деңгейден әлі де жогары. АҚШ пен ЕО елдерінде азық-тұлік пен қызметтердің жогары бағасы тұтынушылық инфляцияны жогары деңгейде ұстап тұруды жалғастыруды. ЕОБ инфляция ұзақ уақыт бойы жогары болып қалады деп күтеді.

37. ЕСЕПТІ КҮННЕҢ КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР (жалғасы)

АҚШ пен Еуропаның банк секторындағы проблемалардың нәтижесінде әлемдік рецессия мен шикізатка деген сұраныстың томендеуінен мұнай бағасы 2023 жылы орташа есептен 88 АҚШ доллары баррелі деңгейінен төмен қалыптасады.

Коғамның Жалғыз акционерінің озгеруі

«Зерде»холдингі» АҚ таратылуына байланысты коғамның акциялар пакеті «Зерде» ұлттық инфокоммуникациялық холдингі» акционерлік қоғамының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 05.08.2022 жылғы №540 қаулысын іске асыру шенберінде 08.08.2022 жылғы №274 / НК Қазақстан Республикасының цифрлық даму, инновациялар және аэробарыш өнеркәсібі министрінің міндеттін атқарушының бүйрығымен бекітілген «Зерде»холдингі» АҚ тарату жөніндегі іс-шаралар жоспарының 5-тармагында сәйкес Қазақстан Республикасының цифрлық даму, инновациялар және аэробарыш өнеркәсібі министрлігіне ары карай беру үшін Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті атынан республикалық мәншікке берілді.

2023 жылғы 18 сауірде «Акпараттық-есепке алу орталығы» АҚ және «Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі» АҚ номиналды ұстауды есепке алу жүйелерінде «Зерде» холдингі» АҚ-ның жеке шотынан коғамның акцияларын есептен шығару бойынша мәмілелер тіркелді.

Жогарыда аталған оқиғалар коғамның каржылық жағдайына зер еткен жок.

Коғам басшылығы КР мен Әлемдегі экономикалық және саяси ахуалдагы ағымдагы озгерістерді қадағлаштырып және жақын болашақта Коғам бизнесінің тұрактылығы мен дамуын қолдау үшін қажетті деп санайтын шараларды қабылдайды. Бұғынгі күні ағымдагы озгерістерден Коғамның бизнесі мен операцияларына елеулі теріс зер болған жок және күтілмейді.